

VERKIEZINGSPROGRAMMA
2006

Partij
Voer
Nederland

*“een bewuste missie met perspectief”
“inspiratie, visie en verandering”
wie dit ziet of hoort, vat moed en
gaat met ons aan de slag.*

VOORWOORD

De “Partij voor Nederland” (PVN) kiest voor de Nederlandse ‘conservatief-historische, sociaal-liberale en innovatieve’ samenleving met onvoorwaardelijk respect voor onze geschiedenis, beschaving en cultuur die mede gevormd is door jodendom, christendom en humanisme met al haar waarden. “PVN” wil de verworvenheden en grondbeginselen van onze samenleving eren en waar nodig verdedigen binnen verantwoorde grenzen. Wij denken hierbij aan zaken als de vrijheid van godsdienst, het vrije onderwijs en de vrijheid van meningsuiting. “PVN” is voorstander van scheiding van Kerk en Staat. Deze hebben beide hun eigen en afgebakende functie in onze samenleving. “PVN” wil een sterk en sociaal gezicht zijn in onze samenleving met steun voor armen en kwetsbaren/ zwakkeren, met een beter werkende overheid, met lastenverlichting voor de burger en met ruimte voor bedrijven.

Wij zijn de programmacommissie van Partij Voor Nederland en allen die daar direct of indirect een bijdrage aan geleverd hebben, zeer erkentelijk voor de totstandkoming van dit verkiezingsprogramma die de partij in de Tweede Kamer dient te uit te voeren en te realiseren in het belang van en voor de burgers van Nederland.

Het bestuur van Partij Voor Nederland

INLEIDING

Het oprichten van een nieuwe partij is een ingewikkelde zaak. Het recente verleden laat dat zien. De Partij voor Nederland vindt dan ook dat het volstrekt duidelijk moet zijn wat wij als nieuwe partij nastreven, hoe wij georganiseerd zijn en wat wij willen bereiken. Daartoe dient dit eerste partijprogramma dat wij met gepaste trots aanbieden. Het partijprogramma is een concrete uitwerking van een aantal grondbeginselen en van onze visie. Thematisch wordt aangegeven wat wij willen veranderen in onze samenleving en hoe wij dat willen bereiken. Wij zijn georganiseerd als federatie. Aan onze partij kan iedereen zich verbinden of deelnemen, als individu, partij of groepering onder eigen naam. Wij hebben daarvoor een aantal regels opgesteld en respect voor deze regels is de enige voorwaarde die aan deelname wordt gesteld. Wij laten ons inspireren door de gedachte dat Nederland door de eeuwen heen is opgebouwd los van “links of rechts”. Wat voor ons van waarde is ligt diep verankerd in ieder van ons. Wij willen op basis daarvan met elkaar samen wonen, samen werken en zorg dragen voor elkaar. En daarom is ons programma kort samengevat:

- *de overheid moet beter en kleiner;*
- *er moet meer ruimte zijn voor ondernemerschap, verantwoordelijkheid en innovatie;*
- *verbetering van zorg, onderwijs, veiligheid op straat en betaalbaarheid van ons leven.*

Daarvoor is heel wat nodig. En dat zal inspanning kosten. Wij hebben niet de illusie dat “ons huis” binnen een paar jaar gerenoveerd is.

“Wie dit ziet of hoort, vat moed en gaat met ons aan de slag”.

De Programmacommissie

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
Inhoudsopgave	4
<i>Aanleiding</i>	6
<i>Visie</i>	6
I. Wat gaat Partij Voor Nederland veranderen:	7
II. Hoe gaan die veranderingen eruit zien?	7
<i>De Grondbeginselen voor een democratische rechtstaat zijn:</i>	7
<i>In een nieuwe Grondwet komt te staan:</i>	8
Arbeidsmobiliteit.....	10
Belastingen	11
<i>Bestuurslagen</i>	12
<i>De ministeries</i>	12
<i>De gemeentelijke indeling</i>	14
CAO's.....	15
Cultuur.....	15
Defensie.....	16
Demografische ontwikkelingen	16
Drugs, alcohol, tabak, gok- en internetverslaving.....	16
Dualisme	17
Dubbel paspoort	18
Energiebeleid	18
Gezondheidszorg	19
<i>Verzorging - en verpleeghuizen</i>	21
<i>Pleegzorg en jeugdzorg</i>	21
<i>Psychiatrische zorg</i>	22
<i>Euthanasie</i>	22
<i>Zorgverzekeringswet</i>	22
<i>Het algemene beeld in de zorg (samenvattend):</i>	23
<i>Wat willen wij bereiken in de zorg?</i>	24
<i>Heldere rechten voor de patiënt</i>	25
<i>Opheffen bestaande wettelijke belemmeringen</i>	25
<i>Verbeteren van de systematiek</i>	26
<i>Financiering op basis van solidariteit</i>	26
<i>Inschakelen betaalkantoor</i>	26
Goed bestuur (good governance).....	27
Het hart van de welzijnsstaat	28
Innovatie	28
Internationale samenwerking en ontwikkelingshulp	29
<i>Buitenlands beleid</i>	29
<i>De EU</i>	30
<i>De VN</i>	30
<i>De NATO</i>	31
<i>Ontwikkelingssamenwerking</i>	31
Landbouw, visserij en landschapsbeheer	32

<i>Landbouw</i>	32
<i>De prioriteiten voor de landbouw:</i>	32
<i>Veeteelt</i>	33
<i>Visserij</i>	33
Leiderschap	33
Maatschappelijke zorg.....	34
Mobiliteit.....	34
Natuur, milieu en dieren.....	35
Nutsbedrijven	36
Onbelaste dienstverlening	36
Onderwijs	37
<i>Overige noodzakelijke verbeteringen</i>	38
Rechterlijke macht	39
Ruimtelijke ordening	40
Sociale verzekeringen	41
<i>Premies</i>	41
<i>Basis pensioen</i>	41
<i>Niet werkende werkzoekenden</i>	41
<i>Arbeidsongeschiktheid</i>	42
<i>Wachtgeldregelingen</i>	42
Subsidies	42
Veiligheid.....	43
<i>Overige bepalingen voor het Nederlandse veiligheidsbeleid</i>	44
Vreemdelingenbeleid.....	44
Wetgeving.....	47
III. Wat wil Partij Voor Nederland bereiken?	48
DEELNEMERS PROGRAMMACOMMISSIE PARTIJ VOOR NEDERLAND.....	49

De basis van het politieke programma van Partij Voor Nederland

AANLEIDING

De Nederlander is over het algemeen tevreden met zijn eigen leven, maar op een flink aantal punten ontevreden met het reilen en zeilen van de samenleving. Er moet beter geluisterd worden naar de burger, er moet meer openheid zijn en eerlijkheid en de overheid moet sneller en daadkrachtiger optreden in bepaalde gevallen. Kerntaken van de overheid verdragen zich niet met een log omvangrijk apparaat. De Nederlander ziet zijn land achteruitgaan op het gebied van onderwijs, bestuur, samenhang, leefbaarheid en veiligheid. Er is ook meer verharding in de samenleving gekomen. Er moet meer zorgzaamheid komen en solidariteit voor elkaar, meer gemeenschapszin. Onze materiële welvaart is weliswaar in de afgelopen halve eeuw verdubbeld. Maar het schort fundamenteel op een aantal punten. Vernieuwing is daarom nodig door het hervinden van een nieuw evenwicht. Sinds Thorbecke (1848) is er geen grondige verandering meer in onze samenleving geweest. Vandaar de behoefte aan een vernieuwde democratie gebaseerd op een krachtige, rechtvaardige en innoverende overheid, betrokkenheid van de burgers, verantwoordelijkheid en verantwoording, met ruimte voor ondernemerschap en innovatie. Kortom: een land waarin wij met elkaar wonen en leven en ons daarbij geherbergd kunnen voelen. Wie dit ziet of hoort, vat moed en gaat met ons aan de slag.

VISIE

In een nieuwe democratische politiek gaat het om het goed functioneren van de democratische rechtstaat, helderheid over grondrechten en universele rechten, vrijheid en beslissingsrecht voor ieder mens, gelijkwaardigheid en betrokkenheid van de burger, steun aan zwakkeren en hulpbehoevenden en mogelijkheden voor ondernemerschap en innovatie. Om dit te waarborgen is allereerst een herinrichting van het functioneren van de rechtsstaat nodig.

Daartoe stellen wij drie vragen:

- 1. wat gaat veranderen?*
- 2. hoe gaan die veranderingen er uit zien?*
- 3. en wat willen wij in de komende periode bereiken?*

I. WAT GAAT PARTIJ VOOR NEDERLAND VERANDEREN:

- Een beter werkende en kleinere overheid (“meer presteren voor minder geld”).
- Vereenvoudiging en verlaging van de belastingen.
- Effectieve coördinatie van gemeenten voor wonen, werk, zorg en veiligheid.
- Ruimte voor eigen verantwoordelijkheid, ondernemerschap en innovatie.
- Gerichtte steun voor mensen die buiten de boot dreigen te vallen.
- Meer mogelijkheden voor bijverdienen zonder netto achteruitgang (armoedeval).
- Sneller en beter omgaan met toegang, integratie of uitzetten van vreemdelingen.
- Kwaliteit in het onderwijs waarbij leraren en docenten het weer voor het zeggen krijgen.
- Goede, betaalbare en bereikbare zorg.
- Veiligheid.

II. HOE GAAN DIE VERANDERINGEN ERUIT ZIEN?

DE GRONDBEGINSELEN VOOR EEN DEMOCRATISCHE RECHTSTAAT ZIJN:

1. Burgerlijke en godsdienstige vrijheid gebaseerd op verstand en geweten waarmee mensen elkaar in een geest van broederschap bejegenen.
2. Staatkundige eenheid en gedecentraliseerde verantwoordelijkheden gebaseerd op de Grondwet en de wet.
3. Actieve interventie van de overheid voor de zwakkeren in de samenleving, armen, kinderen, ouderen, zieken, alleenstaanden en hulpbehoevenden.
4. Heldere bestuursstructuren voor de publieke en semi-publieke sector, verantwoordelijkheden en verantwoording.
5. Betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de burger.
6. Dualisme in het publieke domein (overheid, gedecentraliseerde overheden en organisaties met publieke taken), gebaseerd op visie, beleid, goed beheer, goede uitvoering, handhaving en verantwoording.

IN EEN NIEUWE GRONDWET KOMT TE STAAN:

Noodzakelijke vast te stellen veranderingen¹

- Wat Nederland bindt, hoe onze identiteit zich kenmerkt, hoe wij met elkaar willen samen leven en werken in een pluriforme gemeenschap, wat ieders recht en plicht is daarbij individueel of in maatschappelijk verband.
- Wat burgerschap inhoudt in termen van betrokkenheid en verantwoordelijkheid.
- Wat de scheiding tussen Kerk en Staat betekent in Nederland en hoe wij in ons land de vrijheid van godsdienst waarborgen.
- Hoe wij omgaan met onze grondrechten, mensenrechten en universele rechten, nationaal, internationaal en in onderling verband, en wat wij doen in geval van misbruik van deze rechten.
- Hoe wij vorm geven aan een sterke economie met vooral sterke MKB bedrijven en familiebedrijven, met kansen voor starters en innovatie, met ruimte voor ondernemerschap, een gunstig klimaat voor vestiging en investering en een stabiele munt.
- Hoe wij omgaan met spreiding van inkomen.
- Hoe wij onze sociale zekerheid regelen en ons pensioen.
- Hoe wij omgaan met ethiek op allerlei gebied zoals de medische wetenschap, vragen van leven en dood, duurzame ontwikkeling, armoede, consumptie, technologie en veiligheid.
- Hoe het dualisme werkt in ons staatsbestel met scherp omschreven bevoegdheden, verantwoordelijkheden en verantwoording.
- Hoe de onafhankelijkheid en kwaliteit van de rechterlijke macht wordt gewaarborgd met strenge, rechtvaardige en herkenbare handhaving van het recht, effectieve conflictbemiddeling en resocialisatie.
- Hoe de wetgevende capaciteit in ons land optimaal kan functioneren, door goede opleiding, training, onafhankelijkheid en toetsbaarheid.
- Hoe de uitvoering in het publieke en semi-publieke domein werkt in al zijn geledingen en toepassingen.
- Hoe benoeming in functies in openbare dienst plaats vindt via de weg van openbaarheid, kwaliteit en selectie, evenals hoe de criteria luiden voor verenigbaarheid van functies, salaris, gouden handdruk, wachtgeldregelingen, e.d.
- Hoe en in welke gevallen wij het volk laten spreken door middel van volksinitiatief, referendum, e.d.
- Hoe wij de Eerste Kamer kunnen omvormen tot een “Chambre de Réflexion” van 50 leden, met toevoeging van de adviesfunctie van de Raad van State (waarbij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State als een apart orgaan blijft bestaan) en waarbij de Eerste Kamer het recht krijgt het werk dat de Tweede Kamer oplevert terug te zenden.

¹ Het gaat hier om een aantal zaken die in onze samenleving verankerd dienen te worden. Of de Grondwet in alle gevallen de juiste plaats is daarvoor is hier niet aan de orde.

- Hoe de Tweede Kamer functioneert met maximaal 100 leden.
- Hoe wij een publieke omroep organiseren die toegankelijk is op alle niveaus nationaal, regionaal en lokaal en gefinancierd wordt uitsluitend uit publieke middelen.
- Hoe er vrijheid is van onderwijs met verplichte vakken op het gebied van algemene vorming en sociale vaardigheden, waarbij de overheid de gelden per leerling ter beschikking stelt, de normen voor de kwaliteit van het onderwijs en het niveau vaststelt en het toezicht daarop houdt. Hoe onderwijs kan bijdragen aan onderling begrip tussen culturen en religies en hoe voorkomen kan worden dat onderwijs integratie tegenwerkt of aanzet tot strijdig handelen met onze rechtsorde.
- Hoe wij permanent zichtbaar maken de effecten van demografische ontwikkelingen in ons land en dit inzicht gebruiken voor beleid op het gebied van ondermeer ruimtelijke ordening, woon- werkverkeer, arbeidsmarkt, huisvesting, natuur en milieu.
- Hoe wij permanent investeren in de kwaliteit en competenties van mensen waarbij de werkgevers, overheid, bedrijfsleven en organisaties de maatschappelijke verplichting op zich nemen om de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt van mensen ("employability") aan te spreken en mensen in dienst nemen naar rato van de diversiteit van het aanbod (waarbij uitgangspunt is een frictiewerkeloosheid van 3%, zie hierna "arbeidsmobiliteit").
- Hoe wij in ons land omgaan met het publieke en private domein; met andere woorden waar markt en burgerinitiatief kan en waar overheid moet; wat de taken zijn van de overheid en wat de taken van burger en bedrijfsleven.
- Hoe wij de integriteit bewaren van kwetsbare zaken zoals natuur, milieu, flora en fauna.
- Hoe wij de balans respecteren tussen werk en privé, tussen inspanning en ontspanning met één vrije dag in de week en ruimte voor feestdagen.

De relevante thema's voor het politieke programma en de veranderingen die PVN daarbij voorstaat zijn:

ARBEIDSMOBILITEIT

Nederlanders zijn erg honkvast als het gaat om werk. Binnen Europa – maar ook wereldwijd gezien- zijn Nederlanders het minst geneigd om van baan te veranderen. Het is voor bedrijven en instellingen positief als medewerkers regelmatig van baan kunnen veranderen, zeker in de eerste tien jaar van hun carrière. Oudere medewerkers zijn van veel waarde ondermeer door hun expertise en ervaring. Een dynamische mix van arbeid is ook goed voor de economie. Een baan biedt uitdaging, kans om talent te gebruiken en ontwikkelen en extra motivatie. Stagnatie op de arbeidsmarkt is een kernprobleem geworden. Daarom is de hoogste tijd voor meer flexibiliteit. Maar daarvoor zijn een aantal maatregelen nodig:

- werkgevers (profit en non-profit sector) worden verplicht om te investeren in “employability” van de werknemers, d.w.z. het ontwikkelen van bekwaamheden en competenties voor de arbeidsmarkt met toekomstperspectief voor iedereen;
- werkgevers nemen de maatschappelijke verplichting op zich om mensen zonder meerkosten in dienst te nemen naar rato van de diversiteit van het aanbod (ouderen, jongeren, vrouwen, mannen, gehandicapten, gedeeltelijk arbeidsongeschikten, e.a.); extra aandacht is daarbij nodig voor kwetsbare groepen op dit moment zoals ouderen, langdurig werklozen en laag opgeleiden;
- flexibilisering van het ontslagrecht;
- de term “bevorderen van voldoende werkgelegenheid is voorwerp van zorg van de overheid (artikel 19, eerste lid, Grondwet) en het recht van iedere Nederlander op vrije keuze van arbeid” (artikel 19, tweede lid, Grondwet), zijn verouderde bepalingen die nog stammen uit de tijd van de verzorgingsstaat; beter is als in de Grondwet komt te staan dat de werkgever uit de profit en non-profit sector investeert in de kwaliteit en competenties van mensen waarbij geldt dat er altijd een bepaald percentage mensen zal zijn dat niet kan werken of tijdelijk zonder werk zit; deze zgn. frictiewerkeloosheid ontstaat als vraag en aanbod niet onmiddellijk op elkaar aansluiten; een percentage van ca. 3% lijkt reëel;
- mogelijkheden voor mensen met een uitkering om bij te verdienen zouden onder voorwaarden moeten worden verruimd;
- de arbeidsmobiliteit in de gehele dienstverlenende (kwartaire) sector wordt verruimd door doorstroming en flexibilisering voor de gehele publieke en semi-publieke sector (ambtenaren, zorg, politie, brandweer, e.a.) mogelijk te maken; bestaande bindende bepalingen worden aangepast;
- mensen bepalen zelf wanneer het voor hen mogelijk is om te stoppen met werken;
- mensen in functies van openbaar bestuur binnen de publieke en semi-publieke sector in wie door nalatig of verwijtbaar gedrag geen vertrouwen meer kan worden gesteld, treden onmiddellijk uit functie. Zij worden persoonlijk verantwoordelijk gesteld voor gemaakte fouten.

BELASTINGEN

Er zijn onvoldoende duidelijk spelregels ten aanzien van de belastingheffing en het omgaan met rijks gelden. We weten wel wat we uitgeven, maar niet waarom. Er is nauwelijks visie op te realiseren effecten van beleid, verantwoord niveau van uitgaven, salarissen zowel in de publieke als in de semi-publieke sector, e.d.. Bovendien is ons belastingstelsel te ingewikkeld. Nadeel van een ingewikkeld systeem is dat het geld kost. Eenvoudiger belastingheffing kan leiden tot meer opbrengsten. Ook geeft ons huidig progressieve belastingstelsel onvoldoende stimulans om aan het werk te gaan. Daarom zijn een paar nieuwe regels voor de belastingheffing nodig:

- het niveau van overheidsbelastingen en -heffingen wordt begroot en vastgesteld op basis van een reële behoefte op het laagst mogelijke niveau;
- inning van belastingen en heffingen geschiedt op basis van de verplichting van de belastingplichtige om in zage te geven in zijn situatie en waarbij de verantwoordelijkheid voor de inning ervan en de bewijslast daarvoor bij de fiscus ligt (en niet andersom!);
- belastingen en heffingen met als doel gedragsbeïnvloeding worden slechts in uiterste noodzaak geheven;
- de overheid werkt met een sluitende meerjarenbegroting op basis van baten en lasten (geen kastelsel);
- de overheid maakt géén schulden, tenzij aangegane financiële verplichtingen behoorlijk kunnen worden gefinancierd;
- algemene belastingen en heffingen komen ten goede aan de algemene middelen en specifieke belastingen en heffingen komen toe aan de doelgroep;
- er komt op termijn één belasting voor iedereen (een vlaktax); deze belasting wordt ingevoerd in combinatie met verbeteringen in de inkomst sfeer door toeslagen op zorg, wonen en kinderen; door deze combinatie blijft het draagkrachtbeginsel in tact; met de introductie van de vlaktax wordt overwerk niet meer “afgestraft”;
- gemeentelijke en andere belastingen en heffingen van lagere overheden worden op termijn afgeschaft en gaan onderdeel uitmaken van een vlaktax; de burger betaalt één keer belasting aan één instantie;
- het salarisgebouw van de gehele publieke en semi-publieke sector wordt opnieuw in zijn geheel bekeken en vastgesteld;
- aftrek van de hypotheekrente blijft voorlopig bestaan; op termijn kan gezocht worden naar meer evenwicht in de positie van eigenaar en huurder;
- ruimte voor startende ondernemers door vermindering van de administratieve en fiscale lasten in de eerste 3 jaar;
- een algemene belastingvrijstelling van 10% voor iedereen waarmee burgers, instellingen en bedrijven de ruimte krijgen om te investeren en te innoveren, daaronder begrepen reserveringen voor de oude dag, sparen, investeringen in huis of bedrijf, innovatie, onderzoek, opleiding, kunst, cultuur, goede doelen, e.d.;

- versoepeling van het schenkings- en successierecht;
- met name wordt de positie van MKB bedrijven en familiebedrijven gestimuleerd; bestaande wettelijke belemmeringen worden via een centraal meldpunt geïnventariseerd en weggenomen;
- harde aanpak van misbruik van sociale verzekeringen en belastingontduiking.

BESTUURLAGEN

Het openbaar bestuur in Nederland is verdicht en gefragmenteerd. Het is een waar labyrint geworden van “onoverzichtelijkheden en onverantwoordelijkheden”. Het Huis van Thorbecke is in verval en grondig aan verbouwing toe. Waar liggen de verantwoordelijkheden binnen de Ministeries, agentschappen en ZBO's, inspecties, toezichthouders, gemeenten, deelgemeenten, gemeenschappelijke regelingen, waterschappen, provincies en Europa. Het zijn allemaal lagen, en die heten “bestuur”. De burger wil goed bestuur. En dat voelt en ziet hij nu niet. Daarom is een nieuwe balans nodig in de inrichting van ons staatsbestel, de inhoud van de verschillende functies daarin, de kwaliteitseisen die aan de functionarissen moeten worden gesteld en de spelregels waaraan zij zich te houden hebben. Het gaat daarbij om taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, beheer en uitvoering, toezicht en handhaving. Eens was er “De l'esprit des lois” (Montesquieu, 1748). Die geest van vernieuwing is nu weer nodig. Een geest die vertrouwen schept door het formuleren en handhaven van beginselen, heldere normstelling, met vrijheid, pluriformiteit en een luisterend oor naar wat gezegd wordt in de samenleving.

Voor deze staatsrechtelijke hervorming gelden vooraf een aantal uitgangspunten:

- in de gehele niet op winst gerichte dienstverlenende sector (de zgn. “kwartaire sector” die goed is voor 28% van de werkgelegenheid) worden doorstroming, flexibilisering en arbeidsmobiliteit mogelijk gemaakt;
- er komt een herijking van alle taken en verantwoordelijkheden gebaseerd op een duidelijk onderscheid tussen publiek en privaat, met duidelijke toedeling van verantwoordelijkheden en een nieuwe werkwijze gebaseerd op dualisme;
- er komt een herijking van het gehele salarisgebouw van deze sector met als norm “niemand verdient meer dan de MP”;
- de overhead in de publieke sector (thans bij ministeries 45%, gemeenten 37%, ZBO's en agentschappen 32%) wordt teruggebracht tot maximaal 20%; hetzelfde geldt voor de semi-overheid;
- geen kaasschaafmethode voor afslanking;
- in principe geen gedwongen ontslagen, meer accent op arbeidsmobiliteit.

DE MINISTERIES

De Minister President is verantwoordelijk voor Algemene zaken, Kabinet van het Koningshuis, de Rijksvoorlichtingsdienst en de Europese Unie. De Minister President heeft de leiding over de Ministerraad. De Secretaris-generaal van

Algemene Zaken voorziet in het secretariaat van de Ministerraad. Hij is tevens Voorzitter van het Beraad van Secretarissen-generaal.

De Minister President heeft invloed op de keuze van zijn ministers die voor benoeming en ontslag worden voorgedragen zodat hij de juiste ploeg kan samenstellen, hij heeft aanwijzingsbevoegdheid richting ministers om knopen te kunnen doorhakken en hij is agenderingsbevoegd om beleid te sturen en te coördineren.

De Minister van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor Buitenlandse Zaken en het actief optreden van Nederland in bilateraal en multilateraal kader. Tevens is hij de "technische coördinator" van alle EU zaken. Voor ontwikkelingssamenwerking zijn de taken gedelegeerd aan een aparte Onderminister voor OS.

Er is een aparte Minister voor Defensie. Alternatief is dat Defensie gedelegeerd wordt aan een aparte Onderminister voor Defensie ressorterend onder Buitenlandse Zaken.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksaangelegenheden is verantwoordelijk voor Binnenlandse Zaken en de coördinatie van het grote steden beleid, de integratie en het vreemdelingenbeleid en het Antillenbeleid. Onder hem ressorteert de Onderminister van Justitie met eigen verantwoordelijkheden voor een onafhankelijke Rechterlijke Macht, een goed werkend Openbaar Ministerie, goede wetgeving, gevangeniswezen, advocatuur en goed werkende alternatieven voor conflictregulering van de meest voorkomende ruzies tussen burgers (door inzet van bepaalde beroepsgroepen, mediation, e.d.). Tevens is hij verantwoordelijk voor reclassering, TBS, immigratie, asiel verlening en naturalisatie.

Er is een aparte Minister voor Veiligheid (alternatief is dat hij ressorteert onder BZK) die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de gehele veiligheidsketen in het land, de regio's en internationaal en de samenwerking op dit gebied tussen bestuur, OM, politie, brandweer, geneeskundige hulp, veiligheidsdiensten, inlichtingendiensten, de Marechaussee, bijzondere bijstand eenheden, en alle inspecties van de ministeries. In zijn handen ligt de integrale veiligheidszorg op gebied van opsporing, vervolging, inlichtingen, terreur, crises en rampen.

De Minister van Financiën is verantwoordelijk voor het Ministerie van Financiën, Sociale Zaken en Werkgelegenheid (gedelegeerd aan een Onderminister voor Sozaw) en Economische Zaken (gedelegeerd aan een Onderminister voor EZ).

De Minister van Verkeer en Waterstaat is eindverantwoordelijk voor het Ministerie van VenW, Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting (VRO) en de coördinatie van een aantal gedelegeerde taken aan één Onderminister voor Milieu, Energie en Duurzame Ontwikkeling (MED) en één Onderminister voor Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid (LNV).

Verder is er een Minister die eindverantwoordelijk is voor Zorg en Ontwikkeling. Onder hem ressorteren vier Onderministers: één voor Onderwijs en Wetenschap, één voor Cultuur en Communicatie (telefonie, pers, media, internet), één voor Volksgezondheid en Maatschappelijke Zorg, en één voor Sport en Jeugd.

De hiervoor genoemde 7 Ministers zijn eindverantwoordelijk op hun gebied en tevens verantwoordelijk voor de coördinatie en/of een geïntegreerde aanpak van de gedelegeerde taken. Voor dit laatste hebben zij de procesverantwoordelijkheid. De 10 genoemde Onderministers hebben ieder gedelegeerde taken en zijn op hun gebied verantwoordelijk voor de inhoud. Zij nemen op hun gebied deel aan de Ministerraad. In het buitenland heeft de Onderminister de status van Minister.

DE GEMEENTELIJKE INDELING

Het huidige proces van bestuurlijke “verdunning” blijft van belang. De herindeling van gemeenten kan daarom doorgaan en wel tot het aantal gemeenten zo klein is dat de noodzaak tot herindeling van provincies evident is. Uiteindelijk dient er een verdeling te komen in Nederland van drie bestuurslagen: Rijk, lagere overheid en Europa. De bestuurlijke zwaartekracht binnen Nederland komt te liggen bij de gemeenten.

Om dit te bereiken zijn een viertal uitgangspunten van belang:

- de bestuurlijke samenwerking en herindeling in Nederland gaat uit van twee principes: “de menselijke maat”, d.w.z. een juiste schaal en “subsidiariteit”, d.w.z. beslissingen worden genomen op het laagst mogelijke niveau;
- zowel de Burgemeester als de Commissaris van de Koningin hebben invloed op de keuze van hun college die voor benoeming en ontslag worden voorgedragen zodat hij de juiste ploeg kan samenstellen op basis van de uitslag van de verkiezingen en het aanbod van kandidaten. Verder hebben Burgemeester en Commissaris van de Koningin aanwijzings-bevoegdheid richting college en GS om knopen te kunnen doorhakken en zijn zij agenderingsbevoegd om beleid te kunnen sturen en te coördineren (overeenkomstig de hiervoor genoemde versterkte positie van de Minister President).
- bestuurlijke samenwerking dient te allen tijde te worden bevorderd en zichtbaar te worden gemaakt aan de burger. Doublures worden voorkomen. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen kan worden ingetrokken.
- Provinciale taken dienen te worden afgebouwd. Aparte autoriteiten (Randstad-, haven- of andere autoriteit) kunnen, eventueel met een tijdelijke missie en zolang de problemen spelen, als ZBO of agentschap direct onder BZK vallen, gelet op de belangen die kunnen spelen (economie, milieu en ruimte).

CAO'S

De collectief afgesloten arbeidsovereenkomst (CAO) geeft goede bescherming aan werknemers. Maar CAO's die de werking van de arbeidsmarkt of de arbeidsmobiliteit belemmeren worden wettelijk verboden. De wet wordt aangepast in die zin dat elke arbeidsovereenkomst bepalingen bevat die tot doel hebben om alle mogelijke belemmeringen voor een gezonde arbeidsmobiliteit weg te nemen, de vrije werking van de arbeidsmarkt te bewerkstelligen, te kunnen blijven werken boven de 65 en een arbeidsovereenkomst op individuele basis af te sluiten. Het algemeen verbindend verklaren van een CAO is geen taak meer voor de overheid. Mogelijkheden voor mensen met een uitkering om bij te verdienen zouden onder voorwaarden moeten worden verruimd. Er is ruimte voor belastingvrije en premievrije dienstverlening onder wettelijke voorwaarden, dit met het doel om de huidige behoefte aan een groot aantal diensten in de samenleving mogelijk te maken en om "broodroof" te vermijden. Arbeidsconflicten van mensen in openbare dienst worden opgelost via bindende arbitrage. Er is balans tussen werken en privé, inspanning en ontspanning. Er is één vrije dag in de week en ruimte voor religieuze feestdagen. Er wordt optimaal gebruik gemaakt van woon- werkverkeer, thuiswerken en internet. Zaken als zorgverlof, ouderschapsverlof, opleidingen, e.d. worden in elke arbeidsovereenkomst goed geregeld.

CULTUUR

De expressie van waarden, kunsten, wetenschap en religie is door de eeuwen heen een zaak van de mens geweest. Het is veelal een bron van vernieuwing en vooruitgang gebleken. Het is de mens die daarbij uiting geeft aan zijn innerlijke beleving. De overheid respecteert en garandeert die persoonlijke vrijheid binnen de grenzen van de wet en het moreel aanvaardbare. De overheid heeft hier geen verdere taken. Cultuur kan leiden tot twist of tweedeling en dat is het moment, zodra een negatief effect daarvan, direct of indirect, merkbaar wordt in de samenleving, dat de overheid optreedt met passende, helder zichtbare en afdoende maatregelen. Dan is er een duidelijke taak voor de overheid weggelegd. Burgers en bedrijven worden in de gelegenheid gesteld via de 10% belastingkorting (zie aldaar) cultuur te ondersteunen. Ook de overheid heeft de taak zich in te zetten voor het behoud van onze cultuur. Er is voldoende geld voor het onderhouden van onze monumenten, bibliotheken, musea, e.d. Er is ook ruimte voor de ontplooiing van kunstzinnige talenten.

DEFENSIE

De tijd dat Nederland een zelfstandige krijgsmacht had ter verdediging van de landsgrenzen is voorbij. De krijgsmacht treedt meer op als interventiemacht met name in internationaal verband. De Nederlandse krijgsmacht wordt ingericht naar gelang de behoefte aan defensietaken op nationaal en internationaal terrein. De krijgsmacht heeft aanzien in de wereld, is flexibel inzetbaar en beschikt over topmaterieel, topkennis en toptechniek. De Nederlandse krijgsmacht neemt actief deel aan vredesmissies onder VN mandaat. Het defensieapparaat wordt scherper op deze punten aangestuurd.

DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN

Demografische ontwikkelingen hebben effect op ondermeer ruimtelijke ordening, woon- werkverkeer, arbeidsmarkt, huisvesting, natuur en milieu. De politiek en het openbaar bestuur hebben in het algemeen hier nog onvoldoende oog voor. Bij onvoldoende inzicht kan overcapaciteit ontstaan van voorzieningen. Bij goed inzicht in de demografische ontwikkelingen kan de druk op deze schaarse goederen afnemen. Om op termijn optimaal te kunnen profiteren van de positieve effecten van de bevolkingsdaling is tijdige heroriëntatie nodig. Het permanente monitoren van dit onderwerp is daarom noodzakelijk.

Aan de hand van het huidige inzicht betekent dit ondermeer in concreto:

- er komt een einde aan de groei van de bevolking niet alleen in Nederland maar in de hele wereld; wanneer dit omslagpunt bereikt wordt is moeilijk te schatten; aangenomen wordt dat dit zal zijn rond 2038;
- de vergrijzing in Nederland beleeft zijn top in 2038 met 24% 65-plussers (CBS prognose); vanaf ongeveer die tijd zal de groei van de bevolking omslaan in een krimp (daling);
- de gemiddelde materiële welvaart in Nederland zal in de periode 2001-2040 per persoon stijgen met 30 tot 120% (CPB, november 2004);
- de arbeidsproductiviteit stijgt omdat er slimmer gewerkt zal gaan worden;
- de vergrijzing is geen bedreiging voor de welvaart;
- er komt krapte op de arbeidsmarkt en de werkgelegenheid zal stijgen vanaf 2006;
- de behoefte aan meer woningen, bedrijventerreinen en mobiliteit zal afnemen.

DRUGS, ALCOHOL, TABAK, GOK- EN INTERNETVERSLAVING

Verslaving kost de gemeenschap veel geld, overlast en hinder. Het ruïneert veelal het persoonlijk leven van mensen en het neemt vaak hun omgeving daarin mee. Meer dan de helft van ons justitiële apparaat is belast met drugsdelicten (politie, officieren van justitie, rechters en gevangenis). Een helder, strak geregisseerd beleid is weer nodig op basis van de volgende uitgangspunten:

- productie, vervoer en handel van drugs is (en blijft) verboden;
- afstemmen van beleid met buurlanden en regio's;
- coffeeshops dicht;
- indien drugs gebruikt worden in de privé sfeer is daar géén overheidsinterventie;
- toestaan van drugs alleen op voorschrift van arts (canabis, morfine, e.d.);
- strafbaarstelling gebruik in openbare ruimtes, openbare dienst, waaronder krijgsmacht en politie, gevangenis, onderwijsinstellingen en op straat ("zero-tolerance");
- ontmoedigen van bepaald verslavingsgedrag door effectieve voorlichting;
- persoonsgerichte aandacht en opvang door gemeenten door hoogwaardige verslavingszorg, arbeidsrehabilitatie en reïntegratie;
- als dat niet helpt verplicht afkicken;
- geen reclame;
- aansprakelijkheid voor gelegenheidgevers (horeca, amusementshallen, providers, e.a.).

DUALISME

De Trias Politica is gebaseerd op scheiding van wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende macht. In Nederland heeft het parlement, samen met de regering, wetgevende macht. Er is wel sprake van een dualistisch stelsel, want ministers en staatssecretarissen mogen geen lid van het parlement zijn (hetzelfde geldt voor BenW en GS). In de praktijk is het gedrag van de Tweede Kamer echter vaak minder dualistisch. Hierop bestaat veel kritiek, omdat de weinig onafhankelijke houding van de Tweede Kamer ten koste gaat van de vorming van visie en de controle en bijsturing van het kabinet. Vooral kabinetsformaties staan op gespannen voet met het dualisme. Het Torentje, de werkkamer van de minister-president waar veelal afspraken tussen kabinet en coalitiefracties uit de Tweede Kamer worden gemaakt, staat symbool voor het gebrek aan dualisme.

Het is daarom zaak dat in alle bestuurslagen in Nederland het dualisme wordt doorgevoerd door scherp onderscheid te maken in de verschillende fases en de daarbij behorende verantwoordelijkheden van bestuur, nl.: visie, beleid, beheer, uitvoering, handhaving en verantwoording. De Grondwet dient op termijn te worden gewijzigd met verstrekkende bepalingen zoals hiervoor aangegeven. Ook de Reglementen van Orde van de Volksvertegenwoordigingen in ons land en de Kieswet behoeven wijziging. De voorstellen zoals genoemd in dit verkiezingsprogramma en het daarbij behorende achtergronddocument zijn op het eerste gezicht wellicht verstrekkend, maar ze zijn noodzakelijk. Zonder een anders werkend systeem vervallen wij immers onmiddellijk terug in de oude, slecht werkende orde. Wij willen een beter werkende democratische rechtstaat. Dat is de logica van deze aanpak (Einstein).

DUBBEL PASPOORT

Het aantal Nederlanders met een dubbele nationaliteit neemt gestaag toe. Volgens het CBS zou dit aantal in de laatste tien jaar gegroeid zijn van 400.000 (1995) tot ruim 900.000 (2005). Het hebben van een dubbel paspoort is een tastbaar bewijs van het niet volledig betrokken willen zijn bij de Nederlandse samenleving. Mensen dienen te kiezen en hun paspoort het bewijs te laten zijn van hun burgerschap. Aan vreemdelingen wordt gezegd dat het beleven van eigen cultuur en religie een persoonlijke zaak en niet iets voor de Nederlandse overheid. Pas je aan als je hier bent; "Wees de Grieken een Griek" staat geschreven. Met andere woorden: laat zien waar je staat, wie je bent en maak een keuze. Kies voor één paspoort. De Nederlandse wet dient dan ook te worden aangepast in die zin dat indien géén paspoort, reisdocument of titel van verblijf beschikbaar is, er onmiddellijke uitzetting volgt. Mensen die hechten aan het bezit van het paspoort van hun geboorteland naast het Nederlandse, kunnen géén Nederlands paspoort krijgen.

ENERGIEBELEID

Energie is in transitie. De rol van de EU op de energiemarkt neemt in belang toe. Toekomstscenario's laten zien dat een verdere reductie van de CO2 uitstoot met 50 % in 2050 haalbaar is en dat energiebesparing kan oplopen tot 1,5 à 2 % per jaar. Initiatieven voor duurzame energie zijn niet meer vrijblijvend, zoals energiezuinig bouwen, besparen van grondstoffen, toepassen van waterstof, opwekken van warmte uit asfalt of zeewater, gebruik maken van biomassa of opslaan van warmte in grondwater. Alternatieve energiebronnen zijn nu nog vaak 2 à 3 keer zo duur. Tegelijk mogen de kosten van energie niet te hoog oplopen. De beschikbaarheid van olie en gas wordt problematischer. Daarom is ont koppeling van de gasprijs aan de olieprijs voor het binnenlands gebruik nu noodzakelijk. Innovatie, onderzoek en investeringen zijn verder nodig. Het beleid moet vooral gericht zijn op de volgende punten:

- actieve inzet van Nederland op internationaal niveau (EU en andere fora);
- ontwikkelen van energietechnologie en daarmee banen en werkgelegenheid;
- handhaven van de Kyoto norm en ontwikkelen van betere alternatieven daarvoor;
- bevorderen van energiebesparing, waterbesparing en duurzaam materiaal gebruik;
- ontwikkelen van meer vormen van groene energie (met als doel 30% in 2050);
- kernenergie zorgvuldig toetsen op (beleving van) gevaar en risico's; wel meegaan in de technologie. Nederland beschikt over kernenergie (ca. 15%) evenals andere landen (Duitsland 40%, België 50% en Frankrijk 75%). Borsele wordt niet gesloten. Kernenergie is op zich relatief schoon en veilig. Daarom is het goed om onderzoek te blijven doen naar vernieuwde toepassingen van deze energie.

- onmiddellijke compensatie van de hoge energieprijzen aan burgers, bedrijven en vooral aan onze agrarische en visserij sector;
- de koppeling van de gasprijs aan de olieprijs wordt losgelaten voor alle binnenlandse afnemers (Nederlandse burgers en bedrijven).

Gezinspolitiek

Gezinspolitiek bestaat uit verschillende aspecten in de sfeer van belastingen, maatschappelijke zorg en onderwijs. De punten van aandacht zijn:

- bijdrage kinderopvang naar draagkracht en inkomen;
- meer ruimte voor privé georganiseerde kinderopvang in kleinschalige projecten;
- ruimere mogelijkheden voor zorgverlof;
- toereikende inkomensafhankelijke toeslag voor ouders voor kinderen en kinderopvang;
- opvoedingsondersteuning;
- hulp bij crisissituaties;
- bemiddeling bij echtscheiding;
- voorlichting over risicogedrag bij drugs, alcohol, seks, agressie en internet;
- heldere informatie over genetische of biologische ouders.

Verder is in dit verband van belang dat gedrag van jongeren met problemen thuis of op school in een zo vroeg mogelijk stadium kan worden geconstateerd en, indien nodig, dient vroegtijdig bijsturend ingegrepen te worden. Gemeenten (zie aldaar) hebben hier een aansturende rol bij de coördinatie van betrokken scholen, diensten, professionele organisaties, politie en OM.

GEZONDHEIDSZORG

Er zijn met spoed concrete maatregelen nodig in de zorg en het gehele stelsel dient binnen een jaar te worden herijkt op de volgende punten:

De overheid moet zich beperken tot het bewaken van de kwaliteit, bereikbaarheid, beschikbaarheid en betaalbaarheid van de zorg.

In het minimum inkomen moeten de kosten voor een aanvaardbaar basispakket zijn inbegrepen.

De huidige problemen in de gezondheidszorg zijn mede veroorzaakt door de opleidingsbeperking van artsen en verpleegkundig personeel in het verleden, waardoor ernstige tekorten ontstonden. Om dit tekort op te heffen zullen op korte termijn de opleidingplaatsen moeten worden uitgebreid en zal het thans nog bestaande numerus fixussysteem worden opgeheven.

De werktijd van artsen, verplegend en verzorgend personeel is aan strengere wettelijke regels onderworpen waardoor de productie in de zorg minder is en de organisatie moeilijker. De Arbeids Tijden Wet voor medische beroepsbeoefenaren dient te worden geliberaliseerd.

De sterke machtspositie die zorgverzekeraars op grond van de recent ingevoerde wetgeving kregen toebedeeld dient zeer kritisch te worden gezien en geëvalueerd. De patiënt is nummer één en dat moet de medische wereld respecteren.

Ook vinden mensen het niet altijd even fijn als mannen en vrouwen op één kamer gelegd worden. Vaak gebeurt dat nog tegen hun zin in.

Verzekeringsmaatschappijen dienen niet te streven naar het maken van winst maar naar een optimale zorgverlening.

Er moet zeggenschap zijn voor alle direct betrokkenen- zorgverleners, patiënten en zorgverzekeringen over de benoeming van de directie en het management van zorginstellingen. Management inrichten naar schaalgrote ziekenhuis

Er moet structurele financiering zijn voor palliatieve zorg. Kwaliteitsverbetering lukt alleen door inzet van meer zorgverlenenden, minder managers en meer kleinschaligheid.

Private investeringen in de ziekenhuiszorg moeten worden bevorderd. Enerzijds door de oprichting mogelijk te maken van kosteneffectieve privé-klinieken die in staat zijn dagoperaties uit te voeren, eventueel aangevuld met een daaraan verbonden hotel voor een tijdelijke verzorging. Hierbij zal sprake moeten zijn van professionele nazorg. Maar ook moeten private investeerders zich kunnen richten op volledige (7/24) ziekenhuiszorg, zoals onder andere reeds plaats vindt in de VS en Duitsland. Het lijkt private investeerders vaak goed te lukken om goede zorgverlening te koppelen aan minimale bureaucratie.

Kleinere (streek)ziekenhuizen moeten zoveel mogelijk gehandhaafd blijven volgens het principe "kleinschalig waar kleinschalig kan, grootschalig en geconcentreerd waar dat een aantoonbare meerwaarde heeft".

Door meer gebruik te maken van samenwerking met opleidingsziekenhuizen en door meer ICT-toepassing in de zorg, kan de kwaliteit in de sector aanzienlijk worden gewaarborgd.

Er moet meer aandacht worden gegeven aan Preventieve Medische Zorg, waardoor minder patiënten kostbare medische zorg nodig zullen hebben.

Er zal een oplossing moeten worden gevonden voor patiënten die niet verzekerd zijn en regelmatig een arts bezoeken zonder dat daar een urgente medische noodzaak voor bestaat.

Door het vestigen van huisartsenposten bij ziekenhuizen kan het aantal bezoekers van de spoedeisende hulp post van het ziekenhuis sterk worden verminderd. In dunbevolkte gebieden en excentrisch gelegen woonkernen dient kleinschalige huisartsenzorg in de vorm van traditionele waarneemgroepen te worden gestimuleerd. Huisartsenzorg dient voor iedere burger laagdrempelig beschikbaar te zijn door deze zorg op te nemen in het standaardpakket zonder eigen risico of eigen bijdrage. Verder dient iedere burger ingeschreven te zijn bij een huisarts in zijn regio.

De numerus fixus voor de studie geneeskunde dient te worden afgeschaft en vervangen door een selectie na de propedeuse. Hierdoor komt een einde aan de omstreden lotingprocedure en stromen de meest gemotiveerde en intelligente studenten door. Voorwaarde hierbij is het aangaan van een contractuele verplichting na het behalen van de gewenste specialisatie om een nader te bepalen periode werkzaam te zijn in een aan te wijzen regio. Dit afhankelijk van het op dat moment aanwezige tekort aan artsen. Op deze wijze kunnen fluctuerende tekorten aan artsen worden aangepakt.

VERZORGING - EN VERPLEEGHUIZEN

Het huidige aanbod van instellingszorg staat vaak op gespannen voet met de fundamentele rechten van de mens. Nog te vaak wordt over de patiënt/bewoner beschikt zonder dat deze enige kans op inspraak heeft. In onze moderne samenleving zijn mensen mondig en moeten zij keuzevrijheid hebben op het gebied van instellingszorg. Het richtsnoer van instellingen voor ouderenzorg dient te zijn het levensgeluk van de oudere mens. Bij de vormgeving van de ouderenzorg dienen eigen verantwoordelijkheid, zelfbeschikking en regie over het eigen leven van de bewoner centraal te staan. "Care" is belangrijker dan "Cure". Gestreefd moet worden naar maximale integratie van de ouderenzorg in het algemeen maatschappelijk leven. Hiervoor dienen voldoende middelen te worden vrijgemaakt.

JEUGDZORG

Ten aanzien van jeugdbeleid wil de Partij voor Nederland meer sturing, effectiviteit en helderheid. Het gaat om de jeugd. Jeugdbeleid is nu versnipperd, op te laag en in bepaalde gevallen zelfs op onaanvaardbaar laag niveau. De gemeenten hebben een centrale rol om effectief jeugdbeleid te stimuleren mede op basis van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en de Wet Werk en Bijstand (Wwb). Verder is er één Minister die eindverantwoordelijk is voor Zorg en Ontwikkeling. Onder hem ressorteert een aparte Onderminister voor Sport en Jeugd. Deze is verantwoordelijk voor de kaderstellende contouren voor een integraal en effectief jeugdbeleid in Nederland.

PSYCHIATRISCHE ZORG

Voor mensen die vanwege hun psychiatrische aandoening niet in staat zijn om op eigen benen te staan dienen de psychiatrische instellingen deels heropenend te worden. Mensen die vanwege een psychiatrische aandoening zichzelf ernstig verwaarlozen dienen eerder op grond van een RM (Rechterlijke Machtiging) te kunnen worden opgenomen. Criteria daartoe dienen te worden versoepeld.

EUTHANASIE

Euthanasie dient alleen toegestaan te zijn in situaties, waarbij sprake is van ondraaglijk lichamelijk lijden, waarbij geen uitzicht is op herstel of verbetering. Euthanasie wordt gezien als laatste optie, nadat alle mogelijkheden van palliatieve zorgverlening zijn beproefd. Euthanasie die is toegepast buiten strikt omschreven meld- en toetsingsprocedures blijft strafbaar en zal worden vervolgd.

ZORGVERZEKERINGSWET

In de zorgsector is "enige mate" van marktwerking goed. Maar marktwerking en concurrentie verdragen zich slecht met samenwerking. Juist nu is intensieve en vooral ook vertrouwelijke samenwerking nodig tussen personen en instellingen in de zorg. Concurrentie, als gevolg van de beoogde marktwerking, kan die samenwerking en vertrouwelijkheid mond dood maken. Dat gaat ten koste van de kwaliteit van een optimaal zorgaanbod.

Verreweg de meeste samenwerkingsverbanden (>3) in de zorg hebben een grote omzet. In de zgn. "bagatelregeling" is vastgelegd dat tot een gezamenlijke omzet van € 900.000,- gezamenlijk mag worden onderhandeld. Dit bedrag dient tot een in de praktijk werkbare omvang te worden verhoogd. Op deze wijze kunnen bestaande samenwerkingsverbanden effectieve onderhandelingen voeren en hun zorgaanbod blijvend optimaliseren.

Zorggebruikers, zorgaanbieders en zorgverzekeraars dienen een gelijkwaardige positie te hebben. Van belang is dat met name de in de nieuwe wet verankerde functie van de zorgverzekeraars kritisch wordt gezien. Gewaakt moet worden voor concentratie van macht, zoals bijvoorbeeld kan ontstaan bij verdergaande fusering van zorgverzekeraars. Zorgverleners en zorggebruikers vrezen dat zorgverzekeraars misbruik kunnen maken van hun positie.

Het mag en kan niet zo zijn, dat een patiënt/verzekerde wordt beknot in zijn/haar keuzevrijheid door een niet-gecontracteerd zijn van de huisarts, medisch specialist of welke beroepsbeoefenaar of instelling ook van zijn of haar keuze. Selectieve contractering is uitsluitend noodzakelijk bij falende beroepsuitoefening, slecht ondernemerschap, e.d. Hier ligt een rol voor de Inspectie van de Volksgezondheid weggelegd en niet van de zorgverzekeraars.

Vermeden moet worden in ons zorgstelsel dat de goedkoopste zorg zal worden gezien als de beste zorg. De overheid dient kwaliteit en financieel beleid van zorgverzekeraars en zorgaanbieders te monitoren en dient over mogelijkheden te beschikken om in te kunnen grijpen in geval van ontsporing.

Het bedrag dat door verzekeraars wordt aangewend voor door hen gemaakte kosten en reserves moet zo beperkt mogelijk blijven. Ook zal het bedrag dat wordt uitgegeven aan reclame, gebouwen, papier en hoge salarissen aan de top in plaats van aan directe aan de zorg, zo beperkt mogelijk moeten zijn.

En tot slot, er zijn nog meer zaken voor de wet:

Er moet een streng preventiebeleid komen voor drugs-, alcohol- en rookverslaving. Ook de rechtspositie van zorgverzekerden in het buitenland mag niet worden aangetast en moet zorgvuldig bekeken worden. De vruchtbaarheidsbehandeling, zoals ivf, moet verzekerd kunnen worden met een eigen bijdrage naar draagkracht. De zorgverzekeraars moeten verplicht worden gesteld tot het instellen van een ledenraad.

Het algemene beeld in de zorg (samenvattend):

Het nieuwe zorgverzekeringsstelsel is in Nederland ingevoerd, maar er hapert nog veel in de praktijk van de uitvoering. Waar het nu om gaat is kwaliteit. Zaken die zijn blijven liggen of onvolledig geregeld zijn in de wet moeten worden hersteld. Dit ondermeer door te werken met kwaliteitsnormen, keurmerk, betere positie van patiënten en vooral ook door te kijken naar de zorgvraag en de zorgbeleving. Noodzakelijk is een gelijkwaardige positie tussen zorgverlener en zorgverzekeraar en het voorkomen van machtsposities in de sector. De zorg zal in kleine georganiseerde instellingen moeten kunnen plaats vinden met aandacht voor de persoon. "Kleinschalig waar dat kan, grootschalig alleen bij aantoonbare meerwaarde". Kleinere (streek)ziekenhuizen moeten zoveel mogelijk gehandhaafd blijven. Nog steeds hebben tienduizenden gevallen per jaar zorg nodig omdat de informatie over hun dossier niet goed is uitgewisseld. Correcte invoering van elektronische dossiers (zoals het Electronisch Patiënten Dossier, identificatie of Burger Service Nummer) verdient alle aandacht. Maar ook toezicht op interne communicatie en samenwerking in de zorg is hard nodig. De overheid bepaalt het niveau van de kwaliteit van de zorg, de veiligheid en de arbeidsomstandigheden. De overheid houdt daarop toezicht. De zorgbranche reguleert zich zelf door middel van zorgspecifieke of zorgbrede "governance codes" (intern kwaliteitsmanagement). Semi-statelijke en particuliere initiatieven hebben gelijke toegang tot de zorg markt. Verzekeraars hebben de vrijheid om in onderlinge concurrentie hogere premies te vragen voor meer zorg of grotere keuze vrijheid die de verzekerde vraagt. Verzekerden kunnen onder strikt geformuleerde voorwaarden verantwoordelijk worden gesteld voor verhoogde gezondheidsrisico's die zij zelf in de hand kunnen hebben zoals leefwijze, voeding of gedrag met een kennelijk negatief effect op de gemeenschap. Er komt meer ruimte voor vrijwilligerswerk dat beloond kan worden met een PGB

(persoonsgebonden budget). Er komt binnen één jaar een evaluatie van de effecten van de omschakeling naar een vraaggestuurd zorgstelsel en hoe het staat met de ontwikkeling van de kosten. Daarbij bijzondere aandacht voor de thans sterk ontwikkelde aanbodzijde in de zorg en de soms monopolistische houding die sommige partijen lijken te willen innemen (zorginkoper/zorgkantoor).

Wat willen wij bereiken in de zorg?

“goede, goed en laagdrempelig bereikbare, betaalbare en efficiënt ingerichte zorgvoorzieningen, waarbij de zorgbehoevende centraal staat”;

dit te bereiken door:

- herwaardering van de kleinschaligheid: “kleinschalig waar dat kan, grootschalig alleen bij aantoonbare meerwaarde”;
- huisartsenzorg: stimuleren van de herintroductie van kleine waarneemgroepen, vooral in de dunner bevolkte gebieden; dit te bereiken door aanpassing van de honoreringsstructuur van Avond-Nacht-en Weekenddiensten (dat kan in principe budgettair neutraal);
- sturing van de instroom van studenten geneeskunde (opheffen numerus fixus met selectie na de propedeuse);
- ziekenhuiszorg: handhaven en waar nodig herintroductie van kleinere basisziekenhuizen in dunner bevolkte gebieden; fusies alleen in uiterste noodzaak toestaan; dit is te bereiken door:
 - aanpassen van de WTZ (Wet Toelating Zorginstellingen);
 - versterking van de positie van stakeholders in de wet verankeren;
 - in daarvoor in aanmerking komende situaties: tijdelijke en beperkte financiële (opstart)steun van overheidswege, op basis van bedrijfsplan;
 - faciliterende regelgeving voor Publiek-Private Samenwerkingsvormen;
 - voor huisartsenzorg en ziekenhuiszorg: beïnvloeden arbeidsethos aanstaande medici en beschikbaarheid van gewenste disciplines door:
 - sturing instroom studenten geneeskunde (zie boven);
 - studenten geneeskunde een contract te laten tekenen, waarbij ze zich verplichten, na het behalen van de gewenste specialisatie een nader te bepalen periode te werken in een regio of instelling, waarbij op dat moment een niet regulier invulbare vraag is naar dat gewenste specialisme;
 - verbeteren thuiszorg: te bereiken door:
 - fusiestop;
 - afschaffen Regionaal Indicatie Orgaan (RIO). De verwijzer bepaalt de indicatie. De thuiszorgorganisatie wordt verplicht, de door de verwijzer gevraagde zorg binnen de door die verwijzer gestelde tijd te leveren. Herintroductie van kleinschalig werkende teams wijkverpleegkundigen (de “ouderwetse” wijkzuster). De vrijkomende gelden van opheffing RIO kunnen besteed worden aan “meer handen aan het bed”.

- verbeteren zorg aan hulpbehoevende ouderen door het hiervoor onder 1. voor zover van toepassing te volgen en door:
- verbeteren zorg in zorginstellingen voor ouderen. Te bereiken door een inventarisatie bij zorginstellingen die het wél goed doen! Inrichten studiegroep, samengesteld uit mensen van management en werkvloer van bovengenoemde zorginstellingen. Daarmee beleid maken. Vervolgens dit beleid als een verplichtende norm vaststellen. Dit kan in principe ook budgettair neutraal;
- meer aandacht voor palliatieve zorg. Te bereiken door:
- faciliteren vorming van netwerk van hospices over Nederland;
- meer aandacht voor palliatieve zorg in de opleiding voor artsen en verpleegkundigen.
- Dat kost geld. Dat hebben we er graag voor over.
- andere machtsverhoudingen in de zorg:
- “machtshierarchie” in afnemende volgorde: de zorggebruiker, de zorgaanbieder en de zorgverzekeraar. De overheid dient regelgeving op te stellen, waarin deze verhoudingen op goede wijze worden geregeld. Daarbij is te denken aan:
- medezeggenschap met stemrecht door zorggebruikers zowel bij zorgverzekeraars als bij zorginstellingen; de overheid houdt hierbij een controlerende en sanctionerende rol.

[Hoe willen wij de zorg en het ouderenbeleid aanpakken op basis van meer solidariteit en heldere kosten?](#)

In het recent ingevoerde zorgverzekeringsstelsel zullen naar onze mening nog een aantal drastische maatregelen genomen moeten worden. Op de door ons voorgestelde evaluatie lopen wij hiermee enigszins vooruit. Maar wij vinden dat er sprake moet zijn van:

[Heldere rechten voor de patiënt](#)

- iedere patiënt is verplicht zich te verzekeren voor een basispakket (de grootte ervan is een politieke keus) met mogelijkheid tot vrijwillig bijverzekeren en betaalt hiervoor premie bij een ziektekostenverzekeraar naar keuze;
- de hoogte van de premie staat in directe relatie tot de grootte van het pakket en is gerelateerd aan de betalende patiënt;
- de chronisch zieken, gehandicapten en ouderen mogen niet gekort worden omdat zij meer gebruik maken van het systeem;
- mensen in het buitenland hebben dezelfde rechten op vergoedingen in het land van verblijf als in Nederland, zowel voor gezondheidszorgproducten als AWBZ artikelen.

[Opheffen bestaande wettelijke belemmeringen](#)

- bestaande belemmeringen moeten worden weggenomen terzake van de verdeling van kosten, beheersing van processen en administratieve lasten zoals genoemd in de Wet Budgetkader Zorg (BKZ) en zoals bijvoorbeeld de verplichting tot tijdregistratie, e.d.;

- drastisch reduceren van overlegorganen en managementlagen (overhead terug naar maximaal 20%);
- transparantie in het wegwerken van wachtlijsten (wachtlijsten worden nog steeds gecreëerd met name door de BKZ);

Verbeteren van de systematiek

- er dient duidelijk onderscheid te zijn tussen primaire zorg (huisarts, tandarts en specialist) en AWBZ gerelateerde artikelen;
- verzorging loskoppelen van wonen c.q. verblijven;
- er is kwaliteitsmanagement voor elke zorgaanbieder (inclusief een klachtenregeling);
- er is een centraal georganiseerde klachtenregeling (meldpunt) voor de hele zorgsector; de verantwoordelijke minister kan op basis daarvan de sector monitoren, evalueren en bijsturen;

Financiering op basis van solidariteit

- de zorg gaan zien als gezondheidszorgproduct;
- de zorgaanbieder heeft een eigen verantwoordelijkheid daarin, hij moet net als andere “aanbieders van producten” economisch functioneren om de vraag naar zorg te kunnen blijven waarborgen;
- de voorwaarden die gelden voor “marktgedrag” zijn ook op de zorg van toepassing (NMA);
- de ziektekostenverzekeraars functioneren net als de zorgaanbieders voor eigen rekening en risico zonder nacalculatie of vereffening met het Zorgverzekeringsfonds (ZVF);
- op basis van genoemde systematiek ontstaat een evenwichtige prijs-kwaliteitverhouding van de zorgproducten en de premie gerelateerde dekking, met als uitgangspunt de unieke zorgvraag van de patiënt;
- de financiering van de zorg is op deze manier teruggebracht tot financiering op basis van solidariteit;
- daar komt bij dat als we de stelling hanteren dat we goede zorgproducten leveren voor een economische prijs, deze solidariteitsfinanciering voor het basispakket via de belasting geen probleem zal zijn (dat zal leiden tot nog meer kostenbesparingen);
- er dient politieke overeenstemming te zijn over de grens waarop de solidariteitsfinanciering aanvangt;

Inschakelen betaalkantoor

- de rekening van het gezondheidszorgproduct gaat direct naar de patiënt; daardoor wordt de patiënt bewust van de kosten van zijn zorg;
- de geldstroom tussen patiënt en arts loopt via een betaalkantoor; dat kantoor komt alle verplichtingen na die er zijn tussen verzekeraar, patiënt en zorgaanbieder;
- het betaalkantoor staat onder onafhankelijk toezicht van afgevaardigden uit de drie belangengroepen (verzekeraar, patiënt en zorgaanbieder).

GOED BESTUUR (GOOD GOVERNANCE)

Reeds veel sectoren in onze samenleving werken met “codes van goed bestuur”. Maar de overheid in Nederland doet dat nog nauwelijks. Kenmerken van goed bestuur zijn volgens richtlijnen van de Verenigde Naties en andere instanties, zoals ondermeer onder de aandacht gebracht door de Algemene Rekenkamer:

- onpartijdig en open
- rechtszeker
- consensusgericht
- effectief en efficiënt
- participatief
- vraaggericht
- publieke verantwoording
- transparant

Onder openbaar bestuur wordt in dit verband verstaan de centrale overheid, de gedecentraliseerde overheden en de organisaties met gemandateerde overheidstaken.

Goed bestuur betekent dat deze organisaties continu erop gericht zijn om hun eigen functioneren en presteren te verbeteren door helder monitoren en evalueren van eigen handelen.

Dat vereist in de eerste plaats onpartijdigheid, openheid en een gericht zijn naar de burger toe met een vraaggerichte en faciliterende houding.

Dat betekent ook een optreden met een herkenbare regie over beleid en uitvoering, met heldere maatstaven voor zaken als doeltreffendheid en doelmatigheid, verantwoording en toezicht.

Een openbaar bestuur dat zo min mogelijk administratieve en/of bureaucratische lasten genereert en zoveel mogelijk IT ondersteunend werkt.

Een openbaar bestuur dat gericht is op een krachtige innovatie- en kenniseconomie.

Een openbaar bestuur die de beschermer is van het welzijn van mens, dier en natuur.

Een dergelijke houding dient te worden verankerd in de Reglementen van Orde van de volksvertegenwoordiging van de diverse bestuurslagen en elders waar dat nodig is om deze uitgangspunten gerespecteerd te krijgen. De Minister van BZK neemt hiervoor de leiding op zich.

HET HART VAN DE WELZIJNSSTAAT

Onderwijs, zorg en het functioneren van het openbaar bestuur zijn het hart van de welzijnsstaat. Verlies aan kwaliteit op deze gebieden zijn een rechtstreekse aanval op onze samenleving, onze wijze van samenwerken en onze economie. Juist daarom is op deze cruciale gebieden meer scholing, innovatie en efficiency het hardst nodig. Het is de taak van de overheid hier te faciliteren, ervoor te zorgen dat er ruimte is en de “staat van vertrouwen” te herstellen door het hanteren van een aantal wettelijk vastgelegde uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn het duidelijk stellen van doelen, het telkens weer omschrijven van rollen en taken, het verhogen van betrokkenheid van burgers, bedrijven en instellingen, het creëren van mogelijkheden voor groei en ontplooiing en het geven van ruimte voor verantwoordelijkheid en vakmanschap. “Laten zij die het weten het zeggen” in plaats van “laten zij die de baas zijn het zeggen”. Dat laatste heeft te veel verstikkende bureaucratie opgeleverd in de verzorgingsstaat van de afgelopen decennia. Dit vergt echter een nieuw type leiderschap dat de overheid spoorslag dient te introduceren op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten. Een wettelijke regeling, waar nodig, of het werken met gedragscodes is hiervoor de basis. De Minister van BZK is hiervoor direct verantwoordelijk.

INNOVATIE

Ons land gaat door een moeilijke periode. Bezuinigingen van de afgelopen kabinetperiodes waren weliswaar onvermijdelijk, maar louter financiële maatregelen bieden te weinig perspectief voor de toekomst. Plannen voor innovatie, zelfs op het hoogste niveau aangestuurd (door de MP) bleken niet alleen geldverslindend te zijn, maar ook nog eens weinig effectief. Voor een effectief en duurzaam herstelproces zijn veel maatregelen nodig. Zo zal er op een nieuwe manier naar het bestaande politieke systeem moeten worden gekeken. Symptombestrijding zal niet lukken. De overheid vertoont weeffouten op tal van gebied. Herstel hiervan vereist een fundamenteel ander bestuurlijk concept. Politiek moet weer een richtinggevend toekomstbeeld geven, een integrale visie die aangeeft waar we met ons land naar toe willen. Geen blauwdruk, want de samenleving is niet maakbaar. Maar wel een beeld dat aangeeft welke koers we willen varen, een beeld dat richting geeft aan ons denken en handelen, dat inspireert en, vooral, dat gericht is op het buitenland en in het bijzonder op Europa (Nederland kan het niet alleen). Visie gaat niet over middelen, en zeker niet over het verdelen van geld. Visie gaat over ambitie en verbeeldingskracht. Het gaat ook over goed rentmeesterschap. Democratie wil ook zeggen dat burgers en bedrijven betrokken zijn en meebeslissen over de toekomst van hun land. Werkende oplossingen vragen echter wel samenhang. Ons land kent alleen al 13 autonome universiteiten en 80 aparte onderzoeksinstituten. Ieder met hun eigen missie. Dat is veel verspilling. Samenhang is ook nodig voor “ministeries nieuwe stijl”. Een klein aantal kernministers bijstaan door een aantal onderministers. Zo kunnen zaken meer projectmatig en in samenhang worden aangepakt. Het

accent komt daarbij vooral te liggen op informatie. Informatie is de grondstof voor onze kennissamenleving. Zonder informatie kunnen we niet analyseren, ontwerpen, samenwerken, (aan)sturen, voorspellen, anticiperen of beslissen. Informatie- en communicatietechnologie (ICT) heeft de mogelijkheid geopend om informatie op grote schaal en met grote snelheid te verwerven, bewerken, transporteren, bewaren en presenteren. De kennissamenleving is gebaseerd op het delen van informatie. Denk daarbij aan het geografisch zichtbaar maken van financieel- economische en sociaal-culturele informatie of informatie over criminele activiteiten en actoren. Moderne technologieën en methoden op het gebied van monitoring, visualisering en evaluatie van beleid zijn bij dit alles onmisbaar. Ondanks het feit dat ons politieke systeem niet meer naar behoren functioneert en nationale problemen zich opstapelen, kan men toch optimistisch zijn in dit land over de toekomst. Er gebeuren veel mooie dingen en er lopen veel mensen rond die van Nederland weer een land willen maken om trots op te zijn. Nederland moet weer aantrekkelijk worden voor mensen met verbeeldingskracht en ondernemerszin. Dan gaan we échte welvaart creëren. Daarom heeft de Partij voor Nederland een flink aantal voorstellen geformuleerd om tot innovatie te komen op tal van gebieden. Haar politieke programma heeft daarom ook de titel meegekregen: *“een bewuste missie met perspectief”, “inspiratie, visie en verandering”*.

INTERNATIONALE SAMENWERKING EN ONTWIKKELINGSHULP

Het gaat met Nederland goed als wij een sterke rol hebben in het buitenland. Onze geschiedenis laat dat zien. De Nederlandse handel is voor het merendeel gericht op het buitenland. Maar ook onze bijdrage aan de internationale verhoudingen is belangrijk zowel multilateraal (VN en EU) als bilateraal met de afzonderlijke landen. Evenwel, wij zullen kritisch moeten zijn over onze rol in het buitenland.

BUITENLANDS BELEID

Het is voor de burger niet altijd duidelijk hoe het Nederlandse Buitenlandse Beleid tot stand komt, welke belangen daarbij voorop staan en hoe het beleid wordt vormgegeven. De burger wil “met minder inzet, meer en betere resultaten”. Daarom dient er een herijking te komen van de werkzaamheden op bilateraal en multilateraal terrein, de inzet van diplomatieke diensten en de relaties die wij onderhouden met landen die onvoldoende maatregelen nemen op gebied van goed bestuur (good governance), ontwikkeling van kennis, werkgelegenheid en economie (zelfredzaamheid), deelname van de bevolking aan het democratisch proces, migratiepolitiek, respect voor mensenrechten, minderheden, e.d. In die zin dient onze ontwikkelingshulp geïntegreerd te zijn in het buitenlandse politieke beleid. Sancties tegen regeringen die gewetensvrijheid, zowel in godsdienstige als politieke zin, onderdrukken zijn op hun plaats.

DE EU

De EU levert ons meer dan alleen economisch voordeel op. Ruim 75% van onze handel speelt zich af binnen de EU (intracommunautair). Te lang heeft de EU zich ontwikkeld buiten het zicht om van de burger en het parlement. Het NEE tegen de Europese Grondwet was een NEE tegen te veel macht en te veel uitbreiding. De afdracht aan de EU moet minder. Er is te weinig ruimte voor het Nederlands belang. Daarom is het zaak dat de verhouding tot de EU strenger wordt bepaald door subsidiariteit (waar wordt de beslissing het beste genomen) en proportionaliteit (in welke mate wordt de beslissing genomen). Het nationale parlement moet hierin een actievere rol krijgen. Samenwerking binnen de EU is met name van belang op het terrein van asiel, migratie, criminaliteit, grensbewaking en terrorisme, maar ook zaken als economische groei, kenniseconomie, innovatie, werkgelegenheid, leefbaarheid en welzijn. Ook het energiebeleid dient binnen de EU met kracht verder te worden ontwikkeld. De landbouwsubsidies moeten verder worden teruggedrongen. De Europese rekenkamer dient over meer bevoegdheden en mogelijkheden voor onderzoek te beschikken. De EU moet meer open staan voor producten uit ontwikkelingslanden en arme landen en hen daardoor helpen een sterke economie op te bouwen. De Europese buiten- en binnengrenzen dienen beter te worden bewaakt tegen illegalen, terroristen, gevluchte oorlogsmisdadigers en andere criminelen. De uitbreiding vindt plaats volgens de criteria van Kopenhagen (sterke economie, mensenrechten en wetgeving). Verder wordt voor elk toetredend land bepaald of de EU het land wel kan opnemen (het zgn. absorptie beginsel). Ook dienen de burgers zich per referendum te kunnen uitspreken over belangrijke zaken zoals toetreding. Bij Bulgarije en Roemenië kan dat niet meer omdat de verdragen al geratificeerd zijn. De EU wordt zo spoedig mogelijk gescreend op overbodige regelgeving. Het parlement en de burger worden ten nauwste betrokken bij de ontwikkelingen. Er is geen behoefte aan een EU Grondwet. Er is wel behoefte aan een behoorlijke vertegenwoordiging van het Nederlandse belang in de EU, een transparant en democratisch Europa, een democratisch en evenwichtig functionerend Europees Parlement en een sterke economie met een stabiele munt. Verder is een herkenbare buitenlandse politiek op EU niveau gewenst om met één stem in de wereld te kunnen spreken. In de huidige economische en politieke situatie zijn actieve betrekkingen nodig met name met landen uit de voormalige USSR, het Midden-Oosten en Azië. Ook is het van belang dat in Europees verband het gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid verder wordt vorm gegeven.

DE VN

Nederland zet zich in tot het herstel van de VN als een organisatie met gezag in de wereld op het gebied van vrede en veiligheid. In dat kader zet Nederland zich tevens in om een wereldwijd systeem tot stand te brengen van vroegtijdige waarschuwing bij spanningen en conflicten. Nederland laat zijn sterke kant zien op internationaal terrein met een constructieve en zichtbare inzet van mensen met kwaliteit en competentie (die mensen hebben wij!).

DE NATO

Nederland is actief lid van de NATO. Indien nodig neemt Nederland deel aan vredesmissies van de NATO op basis van een helder mandaat van de Veiligheidsraad van de VN. In dat geval treedt Nederland op binnen het kader van de NATO onder VN vlag. Voorafgaand aan het uitzenden van vredestroepen worden per geval een aantal afwegingen gemaakt door de regering en getoetst door het parlement inzake risico, kosten, duur, nazorg en alle verdere belangen die Nederland heeft op het gebied van politiek, economie, aanzien, e.d.

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

De Nederlandse samenleving en de Nederlandse industrie hebben belang bij een evenwichtige verdeling van de rijkdom in de wereld, de ontwikkeling van duurzame economie, goed bestuur en het tegengaan van corruptie. Daarom is ontwikkelingshulp nodig. Gelet op de gemaakte afspraken wordt het budget voor ontwikkelingshulp teruggebracht van 0.8% naar 0.6% van het BNP. Het bedrijfsleven en de burger krijgen via de 10% belastingvrijstelling gelegenheid te investeren in projecten en goede doelen. Besteding van overheidsontwikkelingsgeld is nog steeds onvoldoende transparant. Recent internationaal onderzoek naar de tsunami-hulp laat dat wederom zien. Er moet daarom meer controle zijn op de besteding van deze gelden. Ontwikkelingsbeleid dient efficiënt en kosteneffectief te zijn en aan duidelijke criteria gebonden. Ontwikkelingshulp moet gericht zijn op het bereiken van economische zelfredzaamheid. Het beleid dient zich te beperken tot armoedebestrijding, noodhulp, gezondheidszorg, onderwijs, duurzame ontwikkeling, milieu en goed bestuur. Zowel bilateraal als multilateraal is Nederland actief. Particuliere organisaties en initiatieven spelen een belangrijke rol. Gemeenten en Provincies stoppen onmiddellijk met zelfstandig beleid te voeren op dit gebied. Het gehele Nederlandse ontwikkelingshulpbeleid wordt onderworpen aan een regime van kwaliteitsmanagement. Bestaande initiatieven op dit terrein worden doorgevoerd en versterkt. Van belang is daarbij dat zelfredzaamheid wordt bevorderd in de ontwikkelingslanden (goed bestuur en een sterke economie) en dat samenwerking tussen deze landen en Nederland wordt ontwikkeld op basis van het principe van "partnerschap".

Regimes die te weinig doen tegen, dan wel zelf betrokken zijn bij internationale drugshandel en/of terrorisme of die weigeren hun uitgeprocedeerde onderdanen terug te nemen, dienen uitgesloten te worden van ontwikkelingshulp. Van landen die deze hulp ontvangen mag tenminste een krachtadig anticorruptie beleid worden verwacht. Hulp moet niet verschaft worden indien deze corrupte praktijken financiert en/of indien onvoldoende wordt opgetreden tegen drugshandel en/of het ontvangende land onvoldoende meewerkt bij het terugnemen van uitgeprocedeerde zgn. asielzoekers. Subsidies ten behoeve van projecten in binnen- en buitenland dienen in dit licht kritisch doorgelicht te worden.

LANDBOUW, VISSERIJ EN LANDSCHAPSBEHEER

LANDBOUW

Landbouw, voedselproductie en beheer van natuur is van groot belang voor Nederland. Nederland is goed in landbouw. De agrarische sector representeert tweederde van het totale handelsoverschot (22,6 mrd. op een totaal van 31 mrd.). De sierteelt is goed voor 6,5 mrd.. Van belang is het doel van landbouw goed voor ogen te houden, nl. voedselzekerheid en concurrentie op wereldschaal. Dat kan. De vervuiling in de landbouw daalt door meer gebruik van biologische methoden. Het energieverbruik in de kassen daalt; kassen worden binnenkort zelf energiebronnen. De opbrengsten stijgen in de glastuinbouw. De akkerbouw doet het goed. Hierdoor kunnen wij op den duur toe met 30 à 40 % minder landbouwgrond. Dat betekent meer ruimte voor bossen en parken. De Europese landbouwsubsidies kunnen in de komende tien jaar minstens gehalveerd worden. We kunnen in Europa meer toegang geven aan producten uit ontwikkelingslanden. Voor onze voedselveiligheid is het zaak om eisen te stellen aan de producten en om etikettering en voorlichting verplicht te stellen. Burgers willen weten wat ze eten en wat ze niet willen eten (bijvoorbeeld genetisch gemanipuleerd voedsel). Het duurzaam gebruik van land, zee en water is belangrijk. Het gaat in alle gevallen om het bevorderen van mens- en dierwaardig gedrag. Het behoud en de ontwikkeling van het karakter van het platteland en de landelijke gebieden is van vitaal belang. Vooral voor ons kleine landje. En tot slot, er moet verplichte deelname zijn in een fonds tegen rampen en schade door ziekten of wateroverlast. Stimulering van de biologische landbouw is noodzakelijk. Uit een oogpunt van de bewaking van voedselveiligheid moet de overheid de zo groot mogelijke zelfvoorzienendheid van basisvoedsel stimuleren alsook zorg dragen voor voldoende voorraad.

De prioriteiten voor de landbouw:

De overheid dient een voorwaardenscheppend beleid te voeren gebaseerd op faire competitie en leidend tot innovatie. De volgende maatregelen zijn daarvoor in het bijzonder nodig:

- Scherp toezicht op de procesgang van de producten, herleidbaarheid vanaf de bron tot de consument en toezicht op de verstoring van het marktproces.
- Dierenwelzijn dient gegarandeerd te zijn.
- Afschaffen subsidies van LNV die het economisch functioneren van de sector verstoren.
- Sterk reduceren van de subsidies en de marktverstoringende interventiepolitiek van Brussel.
- Onmiddellijk afschaffen van subsidies aan ideologische organisaties die het economisch functioneren van onze boeren verstoren (zaaksbeschadigingen, rechtszaken, e.d.)
- Versnelde liberalisatie van de pachtwet.
- Fiscale korting gedurende 3 jaar voor het opstarten van nieuwe innoverende producten zoals biodiesel verkregen uit non-food producten zoals tarwe,

suikerbiet en koolzaad en de ontwikkeling van biologische dynamische landbouw.

VEETEELT

Wat betreft de veeteelt steunen wij maatregelen die er opgericht zijn het dier tijdens zijn korte leven meer vrijheid van beweging en kwaliteit van leven te geven. Het transport van slachtvee door Europa moet worden beperkt en zal uitsluitend mogen plaatsvinden volgens strenge regels waardoor de dieren zonder enig letsel en gezond op de plaats van bestemming aankomen. Strenge straffen moeten worden ingevoerd bij mishandeling van dieren. Regelgeving afkomstig vanuit de overheid in Brussel moet tot het uiterste worden beperkt en kritisch worden bestudeerd met betrekking tot nut en gevolgen voor boer en vee.

VISSERIJ

De Nederlandse visserijvloot bestaat uit uiterst moderne kotters en diepvriesschepen en de beroepsvisserij kan onderverdeeld worden in zee- en kustvisserij (verreweg de grootste tak), schelpdiercultures, binnenvisserij en aquacultuur. Uitgangspunten van de nieuwe Europese afspraken over de zeevisserij zijn:

- bescherming van de ecosystemen in zee tegen schadelijke (menselijke) invloeden
- vangstbeperkingen;
- de Europese visserijministers bepalen per jaar hoeveel van een bepaalde vissoort gevangen mag worden en hoe deze hoeveelheden of quota verdeeld worden onder de vissende lidstaten;
- de lidstaten zelf verdelen hun hoeveelheid onder de eigen vissers;

LEIDERSCHAP

De roep om leiderschap is alom aanwezig. De Partij voor Nederland gelooft in dienend leiderschap. Het woord "minister" betekent "dienaar". Waar het naar onze mening bij leiderschap om gaat is ervoor te zorgen dat de Nederlandse overheid "meer presteert voor minder geld", dat er een sterke economie is met een stabiele munt, dat er ruimte is voor kennisontwikkeling en ondernemerschap en dat vastgeroeste systemen doorbroken kunnen worden waardoor innovatie mogelijk wordt. Verder zal leiderschap ons inziens erop gericht moeten zijn dat je je in Nederland geborgen en geherbergd voelt en er kunt wonen en werken, veilig, sociaal en in welzijn. Wij beogen met leiderschap deze visie, inspiratie en "momentum". Laat ons programma daarvan getuige zijn.

MAATSCHAPPELIJKE ZORG

Een democratie heeft oog voor zwakkeren in de samenleving, zieken, dak- en thuislozen, verslaafden, mensen die leven in stille armoede, in eenzaamheid of met schulden. Er zijn tal van maatregelen nodig voor deze mensen, naast, uiteraard, de inzet van betrokkenen zelf om naar vermogen verbetering aan te brengen in hun eigen situatie.

Persoongerichte aandacht en inzet van professionele diensten, organisaties en vrijwilligers, is vooral een taak voor de Gemeenten nu geworden. De gemeenten voeren een actief sociaal beleid op het gebied van wonen, werk, zorg, welzijn en veiligheid. Zij coördineren het beleid onderling en maken gebruik van elkaars ervaringen (actief kennismanagement). Speciale aandacht hebben zij daarbij voor jeugd, gehandicapten, chronisch zieken en ouderen. Jongeren tot 23 volgen een opleiding, zijn aan het werk of combineren dat. Verder ontwikkelen de gemeenten bijzondere aandacht voor het bevorderen van taal, cultuur en kunst. Mensen voor wie bijzondere bijstand bedoeld is worden beter bereikt. Eindverantwoordelijk voor de landelijk geldende uitgangspunten voor de maatschappelijke zorg blijft de Minister. De Gemeenten formuleren mede het beleid, coördineren dat en zijn volledig verantwoordelijk voor de uitvoering. De invoering van de nieuwe welzijnswetgeving (WMO, e.a.) zal met prioriteit gevolgd worden. Van belang is daarbij met name hoe de coördinatie verloopt tussen betrokken diensten en organisaties, hoe het beoogd effect wordt bereikt, wat het niveau van de kwaliteit is van deze dienstverlening en wat de beleving daarbij is van de mensen.

MOBILITEIT

Files zijn niet op te lossen. We moeten er dus slim mee omgaan. Dat heet bewuste mobiliteit en dat betekent mobiliteit vermijden waar en wanneer dat kan. Je kunt met telefoon en internet werken, vergaderen of mensen opzoeken. ICT toepassingen kunnen nog meer worden gebruikt. Bedrijven, overheden en (onderwijs)instellingen kunnen op verschillende tijden beginnen. Maar er is meer nodig:

Specifieke heffingen (bijvoorbeeld parkeergelden) komen toe aan de doelgroep. Het openbaar vervoer wordt vriendelijker, betaalbaarder en toegankelijker, ook voor gehandicapten. De controleur is altijd lijfelijk aanwezig. De infrastructuur wordt beter benut en binnen beperkingen uitgebreid. Er komt een opwaardering van het provinciale onderliggende wegennet en aanpassing van het gebruik van het hoofdwegennet. Er worden alternatieve vervoerswijzen ontwikkeld. Er komen heldere milieuregels. Er komt een duurzaam net van goederenvervoer met logistieke knooppunten in het land en met doorgaande en veilige verbindingen naar de buurlanden (de zgn. dikke stromen). Er wordt optimaal gebruik gemaakt van woon- werkverkeer arrangementen, thuiswerken en internet. Voorts dient het autorijden minder te worden belast. Wij willen afschaffing van de BPM, de MRB

verdisconteren in de benzineprijs en de benzineprijs afstemmen op die van andere EU landen (dus niet hoger dan het EU gemiddelde). Kilometerheffing is géén efficiënt en adequaat middel om files op te lossen. Verkeersovertredingen met als gevolg filevorming zullen altijd worden bestraft. Het aandeel van het goederenvervoer met milieuvriendelijke schepen moet verder vergroot. Met name zullen de komende tijd met voorrang de knelpunten op scheepvaartwegen worden weggenomen. De onnodig gecompliceerde regelgeving voor geldverslindend zgn. doelgroepvervoer (1 mld.) moet worden gesaneerd. De aanleg of de subsidie van prestigieuze megaprojecten op het gebied van verkeer en vervoer wordt in geval van ontoelaatbaar lage kosteneffectiviteit afgewezen. De infrastructuur voor de nationale en regionale luchthavens worden evenwichtig verdeeld. En tot slot: 'Kwartje van Kok' terug, geen kilometerheffing, beperking parkeerlasten (vetpot voor gemeenten) en gratis Openbaar Vervoer te beginnen in en rond de grote steden voor ouderen (boven de 62) en scholieren (tot en met 12 jaar).

NATUUR, MILIEU EN DIEREN

De mens is onderdeel van een ecosysteem op wereldschaal. De natuur is duurzaam en moet duurzaam gebruikt worden. De mens dient het beginsel van "goed rentmeesterschap" hoog te houden. Het is onaanvaardbaar als de natuur wordt uitgeput of biotopen of diersoorten verdwijnen. Ecologische duurzaamheid moet prevaleren boven kortzichtig handelen uit winstbejag. De bescherming van de 'levensvatbaarheid, diversiteit en schoonheid van de aarde' is een 'heilige taak' (aldus het Handvest van de Aarde, voortgekomen uit een initiatief van de Verenigde Naties in 1987). Daarom is van belang:

- streng handhaven van het respect voor de natuur en alles wat leeft;
- gebruik van natuur, flora en fauna op basis van "wise use" (goed rentmeesterschap);
- voldoende groen in de omgeving (parken en bossen);
- inzet van burgers voor het behoud van de kwaliteit van hun omgeving;
- terugdringen van de vervuiling (de vervuiler betaalt);
- internationale aandacht is nodig voor het dreigende tekort aan schoon zoetwater, veroorzaakt door mismanagement, het broeikaseffect en de bevolkingsgroei. Deze aandacht geldt ook voor de hele mondiale milieuproblematiek;
- streng optreden tegen het uitputten van de aarde;
- strenge straffen bij wreedheden tegen dieren zoals extreem, langdurig of onnodig lijden en het verwaarlozen of mishandelen van dieren;
- sterke rol voor Europa op gebied van mens, dier, natuur en milieu met name in het kader van grensoverschrijdende regelgeving voor ondermeer voedselveiligheid, biomedisch onderzoek, diervoeder, transport van dieren, dierenwelzijn en specifieke milieumaatregelen;

- bij het houden van dieren onder meer ten behoeve van het boerenbedrijf moeten dezen zoveel mogelijk in staat zijn hun dier zijn volgens hun natuur te beleven;
- de industriële, intensieve veehouderij dient ontmanteld te worden in geval de effecten ervan negatief zijn uit een oogpunt van dierenwelzijn, milieu, voedselveiligheid of “wise use” (rentmeesterschap);
- sterke bekorting van de reisduur van veetransporten.

NUTSBEDRIJVEN

Het netwerk van de openbare nutsbedrijven (water, energie en vervoer) blijven in handen van de Rijksoverheid. De rijksoverheid stelt eisen ten aanzien van kwaliteit, beheer en toezicht. De bedrijven zijn efficiënt en kosteneffectief. De koppeling van de gasprijs aan de olieprijs wordt losgelaten voor alle binnenlandse afnemers (dus voor alle Nederlandse burgers en bedrijven). Zij doen alleen wat ze moeten doen tegen de laagst mogelijke prijs. Er is geen ruimte voor hobbyisme. De overheid staat garant voor de veiligheid van deze voorzieningen. De overheid en de volksvertegenwoordiging zien daar streng op toe. Deze bedrijven dienen een sociaal gezicht te hebben en gemakkelijk toegankelijk te zijn voor de burgers (dus niet bellen voor 10 cent per minuut en dan ook nog lang moeten wachten). De bedrijven werken transparant voor een redelijke prijs. De graaicultuur aan de top dient onmiddellijk te worden gestaakt.

ONBELASTE DIENSTVERLENING

De behoefte aan persoonlijke dienstverlening is groot. Dit varieert van hulp in de huishouding, thuiszorg, begeleiding in ziekenhuizen en scholen, kinderopvang, e.d. Maar ook kunnen mensen worden ingezet voor bewaking, veiligheid op straat, chauffeursdiensten, baliediensten, kluswerkzaamheden in huis, administratieve werkzaamheden, koken, boodschappen doen, enz. Er is veel aanbod. Maar er zijn nog teveel regelingen en arrangementen die de souplesse missen om aan deze maatschappelijke dynamiek te kunnen voldoen. In de huidige economische situatie is stagnatie op de arbeidsmarkt een kernprobleem. Door ondermeer de relatief hoge belasting- en premiedruk aan de onderkant van het loongebouw wordt de vraag naar arbeid ontmoedigd. Voorts wordt het aanbod gehinderd doordat werken in die sfeer nauwelijks aantrekkelijker is dan de uitkeringssituatie (armoedeval). Dat schreeuwt om creatieve oplossingen. Daarom zouden belastingvrije en premievrije diensten mogelijk moeten zijn binnen een strak geregeld wettelijk regime. Dat betekent dat iemand die even zonder werk zit of met een uitkering of anderszins zijn handen niet kan laten wapperen, aan de slag kan. Elke verhoging van arbeidsproductiviteit leidt tot economische activiteit. Producten worden verkocht in de winkel en belasting wordt daarover afgedragen. En dat heeft per saldo weer een gunstig effect op onze welvaart. Nog afgezien van het persoonlijk genot voor mensen dat zij niet

achter de geraniums hoeven te zitten en dat er weer een beroep wordt gedaan op hun inzet, talent of competentie. Een wettelijke basis is met spoed hiervoor nodig.

ONDERWIJS

De kwaliteit van het onderwijs is sterk achteruit gegaan sinds de inwerkingtreding van de Mammoetwet (1968). Het onderscheid van primair onderwijs, speciaal onderwijs, VMBO, VO, MBO, HBO en universitair onderwijs, lijkt een logisch bouwwerk te zijn, maar maakt het onderwijs veelal tot onpersoonlijke leerfabrieken met dikke managementlagen. Het onderwijs kent een gemiddelde overhead van 20 à 25%. Onderwijs is geworden tot "diplomaproductie". Er is veel verlies aan motivatie en kwaliteit van de mensen. Er is te weinig praktijkonderwijs. De kleinschaligheid en de veelvormigheid van de leeromgeving is zoek. Onderwijzers, docenten en leraren zijn vaak onvoldoende gekwalificeerd en gemotiveerd. Een marktconform salaris is er nauwelijks. Bovendien, hoe hoger op de managementladder hoe hoger het salaris. Het huidige aantal leerlingen zonder startbekwaamheid voor de arbeidsmarkt (schooluitval) is thans 60.000 en groeit ras naar 100.000 als we niet oppassen. Leerlingen missen vaak discipline en basisvaardigheden voor aansluitend onderwijs. Het "ambacht" lijkt verdwenen te zijn, we moeten weer terug naar traditioneel onderwijs en de trots en de eer van het vak. Vrijheid van onderwijs is ons hoogste goed, maar onderwijs dat de integratie belemmert of strijdig is met onze rechtstaat moet verbannen worden. Gedurende de afgelopen 40 jaar is het onderwijs door interventie van de overheid een regel- en experimentenfabriek geweest en heeft haar kerntaken sterk verwaarloosd. Vakmensen uit het onderwijs moeten weer de ruimte krijgen en het voor het zeggen krijgen. Dan komt er weer plaats voor echte creativiteit, excellentie en innovatie.

Daarom is het van belang dat we weer een onderwijs krijgen:

- met gekwalificeerde en inspirerende docenten met bijpassend salaris;
- met zeggenschap over de inrichting van het onderwijs en verantwoordelijk voor vakinhoudelijke vorming, algemene vorming, discipline, burgerschap en opvoeding;
- met evenwicht in theorie, praktijkonderwijs en ambachtelijke opleidingen;
- met intensieve inzet en betrokkenheid van ouders;
- met een duidelijke voorbeeldfunctie van de leraren (rolmodel);
- met ruimte voor taal en cultuur;
- met goed onderhouden en vriendelijke gebouwen;
- met een maatschappelijke stage (sociale dienstplicht);
- met oog voor verschillen in aanleg, intelligentie en potentie, in overzichtelijke groepen, kleine schoolgemeenschappen en aandacht voor het individu;
- met zichtbare ruimte voor excellentie;
- met speciaal onderwijs voor probleem gevallen;
- met verplichte aangifte bij de politie in geval van bezit van wapens, intimidatie of geweld;

- met veel sport op school en een actieve inzet daarbij (als voorbeeld) van onze topsporters;
- met toneel, dans, muziek en kunst;
- met voldoende aandacht voor gezondheid, leefstijl en voeding;
- met een overheid die onafhankelijk toezicht uitoefent en de kwaliteit van de diploma's waarborgt.

Overige noodzakelijke verbeteringen

De overheid verhoogt de financiering van het onderwijs van ruim 4,5% tot 6% van het BNP (OESO gemiddelde). Private financiering of sponsoring in het onderwijs is mogelijk als de donor of sponsor zelf de onderwijsinstelling is. Is dat niet zo, dan is deze vorm van financiering niet gewenst indien hiermee ongewenste invloed kan worden uitgeoefend.

Het beoefenen van wetenschap wordt weer aantrekkelijk gemaakt door wettelijke en andere belemmeringen op te heffen die in de afgelopen decennia tot een ware exodus van wetenschappers en hoogleraren geleid heeft. Ook daar komt weer plaats voor excellentie en innovatie. Er dient ook meer ruimte te komen voor de beoefening van de bètawetenschappen.

De vrijheid van onderwijs wordt gegarandeerd. Openbaar en bijzonder onderwijs blijft bestaan. Artikel 23 van de Grondwet wordt aangepast op het punt van de financiering van het onderwijs. De overheid heeft drie taken in het onderwijs: het beschikbaar maken van geld per leerling, het stellen van de kwaliteitsnormen (waarbij elke onderwijsinstelling zijn eigen kwaliteitsmanagement heeft), het niveau van de diploma's (eindtermen) met een adequate aansluiting op de vraag uit de arbeidsmarkt en toezicht. Het opzetten van kleinschalige onderwijsinstellingen moet gemakkelijker gemaakt worden door de stichtingseisen aan te passen. De wet bepaalt de ruimte die er in het onderwijs moet zijn voor verschillen, cultuur en achtergrond, algemene vorming en sociale vaardigheden. Onderwijs bevordert taal, cultuur en kunst. Onderwijs is van goed niveau in Nederland en de overheid garandeert dat niveau. Onderwijs is vrij in Nederland en de overheid garandeert die vrijheid. Daar waar onderwijs de integratie tegenwerkt of aanzet tot strijdig handelen met onze rechtsorde dient dit onderwijs te worden verboden. Er komt met spoed en uiterlijk binnen één jaar een evaluatie van de werking van het huidige onderwijsstelsel en de ontwikkeling van de kosten daarvan.

RECHTERLIJKE MACHT

De kwaliteit van de rechterlijke macht, OM en advocatuur is achteruit gegaan. Er komt een Onderminister van Justitie die volledig verantwoordelijk wordt voor de integriteit, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Nederland door:

- kenbaar te maken hoe de werkwijze is (wijze van aanpak, aantal opgeloste zaken, e.d.);
- te werken met kwaliteitscriteria, beroepscode en beroepseer;
- opleidingen en training;
- invoering van een voor de burger herkenbare strafmaat (en deze regelmatig bij te stellen aan de hand van het denken en voelen van de burger);
- burgers meer betrekken bij de rechtspraak;
- “no cure - no pay” voor advocaten;
- automatische strafverzwaring bij recidive;
- verzwaarde straffen bij zeden-, gewelds- en financieel-economische delicten, fraude, het bewust toebrengen van schade aan anderen, het misbruik maken van grondrechten, handel en misbruik van mensen, het belemmeren van het functioneren van mensen in openbare dienst, belemmeren van het functioneren van de rechtstaat en het belemmeren van getoonde burgermoed;
- strafrechtelijke verantwoordelijkheid voor politici en ambtenaren voor precies in de wet omschreven zware delicten zoals fraude of bedrog;
- minimumstraffen voor ernstige misdrijven;
- levenslange vrijheidsbeneming voor ongeneeslijk geachte delinquenten en gewelddadige psychopaten;
- afschaffen TBS-verlof;
- geen automatische invrijheidstelling (de straf wordt in principe geheel uitgezeten);
- ruimere wettelijke mogelijkheden voor verdediging van persoon en goed;
- onaantrekkelijk maken van zwart en crimineel geld in Nederland en “afknijpen” van de mogelijkheden om geld uit criminele bron wit te wassen (22 mrd.);
- zware sancties bij pogingen het bevoegd gezag te intimideren of om te kopen;
- verbod van organisaties die terrorisme steunen;
- invoeren van uitgebreide bewijsmogelijkheden (DNA en andere bewijstechnieken);
- meer budget voor forensisch onderzoek;
- te allen tijde voorrang van het belang van het slachtoffer als zwakste partij op het belang, de privacy of andere belangen van de dader en gratis rechtshulp voor slachtoffers bij ernstige delicten;
- volledig verhaal op schadetoebrengrers;
- training, opleiding en budget voor het bestrijden van nieuwe vormen van criminaliteit (financieel-economisch, grensoverschrijdend, milieu, internet, e.d.);

- uitgebreide en verplichte mogelijkheden voor conflictoplossing tussen burgers door de inzet van politie, advocaten, OM, notarissen en andere beroepsgroepen; een deugdelijk werkend waarborgfonds voor slachtoffers;
- effectieve resocialisatie van de daders; professionele opvang en nazorg van de slachtoffers;
- jongeren onder de 21 jaar krijgen te maken met een systeem van twee herkansingen; bij de derde veroordeling die is afgedaan met een detentiestraf van meer dan dertig dagen of een vergelijkbare alternatieve sanctie, is er de verplichte gang naar een heropvoedinginstituut.

RUIMTELIJKE ORDENING

Ruimtelijke ordening heeft te maken met stedelijke ontwikkeling, inrichting van het landschap, sociale, culturele en natuurlijke aspecten. Er is nog te veel onduidelijkheid (en daardoor versnippering) in de samenwerking tussen overheden, woningbouwcorporaties, bouwondernemers en projectontwikkelaars. Aan de bestuurlijke versnippering moet onmiddellijk een einde komen. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de Minister (anders is er in deze versnippering niemand meer aanspreekbaar!). De ruimte mag niet worden versnipperd. Het is zaak om een aantal zaken daarbij tegelijk te betrekken:

- de bouw afstemmen op de wensen en inkomens van burgers (starters, doorgroeiers en ouderen) met gevarieerde woningbouw, een natuurlijke leefomgeving en betaalbare huren;
- rekening houden met toegankelijkheid voor wonen, werken en parkeren;
- meer ruimte voor groen, stilte en dieren;
- in de hand houden van de kosten (de overheid is géén projectontwikkelaar en hoeft niet te verdienen aan het uitvoeren van haar taken!);
- rekening houden met demografische ontwikkelingen zoals ontgroenen en vergrijzen;
- afstemmen op de leefbaarheid en de wensen van de gemeenschap, door scholen, ziekenhuizen, e.d. in de buurt te bouwen;
- prioriteit voor achterstandswijken;
- huisjesmelkers en illegale onderverhuur worden streng gestraft;
- prioriteit voor geluidsoverlast in wijken (burengerucht, verkeerslawaaï, overmaat van gebruik van sirenes, e.d.);
- afdwingbare verplichting voor elke eigenaar om zijn eigendom netjes, in stijl en behoorlijk te beheren en te onderhouden (“gebouwen en stoepen schoon”);
- behoud en ontwikkeling van het karakter van het platteland en de landelijke gebieden.

SOCIALE VERZEKERINGEN

PREMIES

Sociale verzekeringen worden uit premies, uit werkgeversbijdragen en uit belastingen bekostigd. Hoofddregel van ons stelsel van sociale zekerheid is dat je meebetaalt voor de uitkering die je ontvangt. Dat geldt voor werkenden en niet werkenden. Alleen AOW-ers zijn geen premie verschuldigd. Dit is een systeemfout en kan in de komende tien jaar worden hersteld zonder noemenswaardig effect (dat effect wordt geschat op nog geen half procent koopkrachtverlies). Voorkeur verdient echter om alle sociale verzekeringen op den duur uitsluitend te betalen uit de belastingen (fiscaliseren). Daarbij is nog een ander uitgangspunt van belang namelijk dat premies worden geïnd door één instantie (de belastingdienst).

BASIS PENSIOEN

De AOW is het erfstuk van onze sociaal democratie (Drees). In de loop der jaren is de AOW te duur geworden en kan deze uitkering niet meer alleen uit premies betaald worden. Daarom draagt het rijk uit de algemene middelen bij. De AOW is daarmee ten dele gefiscaliseerd. Het verdient de voorkeur dat op den duur de AOW geheel uit belastingen wordt betaald. De overheid blijft verantwoordelijk voor dit welvaartvaste basispensioen. Maar van alle 65-plussers in Nederland kan slechts 33% aanspraak maken op een AOW zonder een eigen opgebouwd aanvullend pensioen. En ca. 14% kan niet volledig aanspraak maken op een AOW (met name immigranten). Daarom is het noodzakelijk dat de AOW gelijke tred houdt met de gemiddelde loonontwikkeling. Die "koppeling" kost geld. Verder dient het zo te zijn dat niemand de AOW-er het recht kan ontnemen om na zijn 65-ste te blijven werken.

NIET WERKENDE WERKZOEKENDEN

Op dit moment (CWI, juni 2006) zijn 632.000 mensen niet werkend werkzoekend. Deze zgn. NWW-ers zijn mensen met een bijstandsuitkering of WW uitkering. Zij vormen 8,3% van de beroepsbevolking. Het aantal NWW-ers zal in 2007 afnemen tot 544.000. De Nederlandse economie groeit naar verwachting met 2,75% in 2006 en 3% in 2007 (CPB, 2006). In die periode zal ook het aantal vacatures stijgen met 8 à 9%. Al met al is het beeld voor Nederland rooskleuriger dan in de meeste andere Europese landen. Zwak blijft evenwel de positie van 55-plussers op de arbeidsmarkt (115.000) en langdurig werklozen (335.000). Ook de kansen voor laag opgeleiden is gering (182.000). Specifieke maatregelen zijn voor hen nodig en moeten nog worden vastgesteld. Met name dient vraag en aanbod betere op elkaar afgestemd te worden. De "makelaarsfunctie" van professionals en professionele organisaties zou moeten worden versterkt. Ook zouden de mogelijkheden voor mensen met een WW uitkering of bijstandsuitkering om bij te verdienen onder voorwaarden moeten worden verruimd (met daaraan gekoppeld een bepaalde afname van de uitkering): "waar verdiend wordt is geen werkeloosheid". Verder zouden werkgevers de maatschappelijke verplichting op zich moeten nemen om deze mensen geheel of gedeeltelijk betaald werk aan te

bieden zonder meerkosten en daarmee een bijdrage leveren aan een daling van de huidige frictiewerkeloosheid van 8,3% naar een meer reëel niveau van 3%.

ARBEIDSONGESCHIKTHEID

Het terugbrengen van het aantal mensen dat arbeidsongeschikt is (800.000) dient verder te worden voortgezet in het huidige regime per 1 januari 2006 (WAO/WIA). Uitgangspunt daarbij zou moeten zijn een aantal van maximaal 200.000 conform de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever. Mogelijkheden voor WAO/WIA-ers om bij te verdienen zouden onder voorwaarden moeten worden verruimd. Het is redelijk om daar een bepaalde afname van de uitkering aan te koppelen. Immers, indien er verdiend kan worden, is er geen volledige arbeidsongeschiktheid. Werkgevers zouden de maatschappelijke verplichting op zich moeten nemen om deze mensen geheel of gedeeltelijk betaald werk aan te bieden. De WAO/WIA wordt op den duur ondergebracht in een particuliere werkgeversverzekering (overheid, profit en non-profitsector).

WACHTGELDREGELINGEN

Er bestaan speciale wachtgeldregelingen of afvloeiingsregelingen voor ministers, wethouders en andere mensen in openbare of semi-openbare dienst. Deze dienen te worden herzien en bijgesteld. Mensen in functies met een hoog afbreukrisico kunnen enige tijd doorbetaald worden al naar gelang de omstandigheden. Verwijtbaar aftreden komt in principe ten laste van betrokkene en leidt in ieder geval niet automatisch tot riante regelingen. Alle desbetreffende regelingen in de publieke en semi-publieke sector worden opnieuw aan deze uitgangspunten getoetst, vastgesteld en openbaar gemaakt.

SUBSIDIES

Ruim 22 miljard besteden wij aan allerlei subsidies in Nederland. Subsidies maken mensen lui en afhankelijk. De bureaucratie ervan is immens en het effect ervan is nauwelijks meetbaar. Ook wordt met subsidies veel gefraudeerd. Het principe van "verantwoordelijkheid en verantwoording" wordt bij het verlenen van subsidies veelal overtreden.

Beter is het een gedegen sociaal vangnet te bouwen voor de samenleving en daarmee solidariteit te tonen voor mensen die steun daadwerkelijk nodig hebben. De gemeenten hebben hierin een centrale rol mede op basis van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en de Wet Werk en Bijstand (Wwb). Deze steun kan van alles betreffen huisvesting, huishouding, ontspanning, vervoer, e.d. Van belang is dat gemeenten en andere organisaties hun informatiesystemen koppelen voor een effectieve uitvoering en controle. Fraude wordt streng gestraft. Het gaat om maatwerk. Voor zover subsidies in het concrete geval daadwerkelijk nodig zijn, worden deze zoveel mogelijk gefiscaliseerd door heffingskortingen en toeslagen. Terugdringen van subsidies gaat gepaard met invoering van de 10% korting in de belastingen sfeer (zie hiervoor "belastingen" en "innovatie"). Hiermee komt geld vrij om zaken te kunnen blijven steunen, zoals sport, muziek, kunst, cultuur, goede doelen, e.d.

Voor deze operatie zal enige tijd dienen te worden uitgetrokken. De principes van “good governance” en “dualiteit” (zie hiervoor) worden bij het verlenen van subsidies strikt toegepast.

VEILIGHEID

Het waarborgen van de veiligheid in het land is een primaire taak van de overheid. De overheid kan echter daarvoor geen 100% garantie afgeven. Van belang is echter dat de overheid duidelijk laat zien aan de burger hoe zij de veiligheid aanpakt en wat zij doet.

De coördinerende bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden in handen gelegd van één onderminister van veiligheid. In het bijzonder is deze minister verantwoordelijk voor:

- De inzet van de politie als oog en oor van de samenleving met een optimale coördinatie van alle betrokken diensten en instanties, zowel lokaal, regionaal, nationaal en internationaal. Daarbij is ruimte voor de professionaliteit van de vakman. Bevoegdheden worden zonedig versterkt.
- Het aanspreken van burgers bij het handhaven van rust en veiligheid in de samenleving door hen duidelijk een rol en verantwoordelijkheid te geven in de vorm van buurtpreventie, stadswachten, vrijwillige politie, toezicht bij evenementen, beloning van burgermoed, mee organiseren van (en betalen aan) risicovolle evenementen, e.d.
- De communicatie met de burger en de politiek waarbij zichtbaar gemaakt wordt hoe de veiligheid op alle niveaus geboden wordt, nationaal en internationaal, en wat de betrokken diensten en burgers daarvoor doen.
- In elke gemeente en voor elke wijk (voor sommige gemeenten geldt dat al) komt een wijkmanager en een wijkagent.
- Bestuur, OM en politie werken voor de burger zichtbaar samen. Burgers merken wat er gebeurt als zij asociaal, hinderlijk of onveilig gedrag melden. Geen getto's in onze grote steden.
- Opsporing en handhaving afstemmen op gedrag en gewoontes van de delinquenten (d.w.z. zowel de “bedenkers” en de “managers” van delicten als de “uitvoerders”) met gebruikmaking van toereikende middelen en methoden. Bevoegdheden worden zonedig versterkt.
- Stellen van prioriteiten op basis van de delicten waar de burgers het meeste last van hebben (veelplegers, raddraaiers, mensen met asociaal gedrag, straatterreur, geweld, aanslagen, bedreigingen, “no-go-areas”, achterstandwijken, e.d.).
- Bevorderen van noodzakelijke expertise en onderzoek binnen de opsporing op gebied van computercriminaliteit, financieel-economische criminaliteit, grensoverschrijdende criminaliteit, e.d.
- Het geven van richtlijnen voor de werkwijze, informatievoorziening, coördinatie en prioriteitsstelling op landelijk, regionaal en lokaal niveau tussen Bestuur, OM en politie, brandweer, geneeskundige hulp, veiligheidsdiensten en inspecties.

- Het voeren van een centraal beheer over de gemeenschappelijke ICT systemen, de gezamenlijke inkoop van materieel, training en opleiding, e.d.
- Herziening van het salarisgebouw met gelijke beloning voor binnen of buitenwerk, terugdringen van overhead en inefficiency en bevorderen van flexibele doorstroommogelijkheden binnen de betrokken diensten.

Overige bepalingen voor het Nederlandse veiligheidsbeleid

- Nederland blijft actief lid van de NATO en draagt daarbij ten volle aan bij.
- In Europees verband wordt het gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid verder vorm gegeven.
- Nederland stelt zich politiek ferm op in de wereld en spreekt zich uit tegen bepaald onveilig en destabiliserend gedrag dat gericht is op het beschuldigen, uitsluiten of aanvallen van bepaalde landen, culturen, groepen of religies (intern of extern).
- Verder wordt in dat kader op gepast niveau duidelijk gemaakt dat het Nederlands militair optreden alleen plaats vindt onder het mandaat van de VN en dat wij geweld alleen gebruiken als uiterste redmiddel op basis van de "rules of engagement".
- Eveneens wordt duidelijk gemaakt dat Nederland niet mee doet aan en zich zal verzetten tegen het in internationaal verband vaak toegepaste systeem van financieren, begeleiden en trainen van gewapende verzetsgroepen of regimes om daarmee politieke invloed uit te oefenen of destabilisatie te voorkomen. Inmenging kan alleen via een VN mandaat en op basis van de geaccepteerde "rules of engagement".

VREEMDELINGENBELEID

(zie ook de uitvoerige beschrijving in de achtergronddocumentatie)

Elk jaar proberen nog steeds duizenden "vreemdelingen" Nederland binnen te komen. Maar telkens weer blijkt dat Nederland de verantwoordelijkheid om hen behoorlijk op te vangen niet voldoende aan kan. Alhoewel het beleid op zich goed is, zijn er nog steeds onvoldoende heldere regels, is het beleid vaak inconsistent en wordt er nog steeds gezeuld met mensen. Wachttijden van meer dan 10 jaar zijn geen uitzondering. Er zijn nog steeds misstanden onder de menselijke maat. Daarom is een strenger, rechtvaardiger en vooral snellere uitvoering van beleid nodig. Echte asielzoekers zijn onder voorwaarden welkom, het zijn immers vluchtelingen om politieke of godsdienstige redenen. Maar het merendeel dat aan onze grenzen komt (ruim 90%) is economische vluchteling en deze mensen dienen streng, rechtvaardig en snel beoordeeld te worden op basis van een hernieuwd beleid:

Nederland voert vreemdelingen beleid op internationaal niveau door:

- Een actieve en pro-actieve opstelling binnen de EU, de VN en de herkomstlanden (multilateraal en bilateraal); bestaande verdragen of regelingen worden indien nodig herzien en financiële bijdragen worden in dat

kader verhoogd als dat nodig is om een effectief beleid op internationaal niveau te kunnen realiseren.

- Opvang in eerste aanleg en beoordeling van het vluchtverhaal (asieltoets) in de eigen regio in opvangcentra onder beheer van de VN. Toedeling vindt plaats door de VN.
- Intensieve nationale en internationale samenwerking tussen betrokken diensten.

Nederland voert vreemdelingen beleid **op nationaal niveau** door:

- Een snelle en rechtvaardige procedure voor asielzoekers (echte vluchtelingen) en overige vreemdelingen (vreemdelingen met een economisch motief);
- strenge regels ten aanzien van inkomen (financieel minimum), wonen (huisvestingseisen), werk en veiligheid.
- Vreemdelingen aan de grens dienen hun identiteit te bewijzen. Kunnen zij geen identiteitsbewijs of reisdocument laten zien dan volgt een kort onderzoek. Kan de identiteit niet worden aangetoond op basis van de bewijslast voor de vreemdeling (en géén bewijslast voor de Nederlandse autoriteiten) dan volgt onmiddellijke terugkeer.
- Er komt een einde aan het ongereguleerd “importeren van bruiden”, er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen autochtone en allochtone Nederlanders, het onderwijs dat de integratie belemmert of strijdig is met onze rechtstaat wordt verboden en er zijn geen uitingen van religie of cultuur in publieke functies; de overheid is neutraal.
- Er is sprake van “ongewenst verblijf” als de vreemdeling fraudeert, tegenwerkt, bedrog pleegt, een criminele achtergrond heeft of crimineel gedrag vertoont. Ook in die gevallen wordt de vreemdeling onder begeleiding van de overheid het land uitgezet met een “Ongewenst verklaring”.
- Niemand verdwijnt meer in het illegale circuit met toestemming of gedogen van de overheid. Naar schatting leven nog enkele tienduizenden illegalen “op straat”. Ook uit oogpunt van misdaadpreventie is een grootschalig, actief en systematisch opsporingsbeleid van illegalen geboden, gevolgd door vastzetting en vervolgens snelle daadwerkelijke uitzetting.
- Naturalisatie van vreemdelingen kan pas plaats vinden na 10 jaar verblijf in Nederland, indien de vreemdeling werk en geen strafblad heeft gehad in die tijd.
- Een vreemdeling die in Nederland verblijft dient zich behoorlijk te verzekeren. Hij kan pas een beroep doen op het sociale zekerheidsstelsel na verloop van 5 jaar. Hij heeft ook geen kiesrecht binnen die periode.
- Gratis rechtshulp wordt beperkt tot één procedure die leidt tot één onherroepelijke uitspraak.
- Naturalisatie van de vreemdeling wordt gevierd met een ceremoniële plechtigheid die tot de persoon gericht is als bevestiging van zijn keus en de betekenis daarvan voor ons land.
- De minister is eindverantwoordelijk, het beleid wordt samen met betrokken diensten geformuleerd. De IND, de gemeenten en overige betrokken diensten

beschikken over duidelijk omschreven taakomschrijvingen en bevoegdheden voor de uitvoering.

- Alle bestaande wettelijke regelingen worden voor zover nodig, op al deze punten zo spoedig mogelijk aangescherpt.
- Lopende zaken worden in dit licht met spoed afgewikkeld. Van belang is dat op korte termijn zekerheid wordt gegeven in elk individueel geval van de nu nog resterende zaken (er zitten nog ruim 25.000 mensen in opvangcentra).

Nederland voert een helder immigratie- en integratiebeleid uit door het volgende:

Illegale immigranten:

Komen zij uit een land binnen Europa waar oorlog is, dan kunnen zij in Nederland blijven tot dat er geen gevaar meer bestaat voor hun leven. Tijdens dit verblijf zullen zij betaald werk moeten aannemen dat de overheid hen aanbiedt, waardoor zij zonder financiële rijkssteun in hun levensonderhoud kunnen voorzien.

Komen zij uit een land buiten Europa waar oorlog is, dan zullen zij worden doorgestuurd naar een land binnen de regio waar zij vandaan kwamen en waar de Verenigde Naties hen zullen moeten opvangen.

Wanneer zij afkomstig zijn uit een land waar geen levensbedreigende gevechten plaatsvinden, dan zullen zij zonder uitzondering onmiddellijk na aankomst worden terug gezonden.

Dit zal ook het geval zijn voor hen die het land willen binnenkomen zonder enig bewijs van afkomst of legitimatie bewijs of met een vervalst document.

Zij die Nederland zijn binnengekomen met een verblijfsvergunning van een paar weken, maar door het verlopen van de vergunning illegaal zijn geworden kunnen deze vergunning maximaal drie maal verlengen wanneer zij zelfstandig door nuttig werk in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien en niet veroordeeld zijn geweest voor criminele activiteiten. Na één jaar in het land te zijn geweest zullen deze illegalen, wanneer ze hier wensen te blijven, beschouwd kunnen worden als niet illegale immigranten en de regels volgen die betrekking hebben op de legale groep.

Niet illegale immigranten:

Zij die Nederland met een kort verblijf visum zijn binnengekomen maar bewijzen dat zij legaal een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de samenleving, kunnen op verzoek voor één jaar een verblijfsvergunning ontvangen.

Wanneer zij in Nederland permanent willen blijven wonen zullen zij in dit jaar de basis van de Nederlandse taal moeten leren, zodat zij in staat zijn legaal een vaste baan kunnen zoeken.

Pas wanneer zij de taal redelijk kunnen spreken en legaal een baan hebben gevonden kunnen zij na drie jaar in het land te hebben gewoond en nadat zij een algemeen toelatings examen hebben gedaan en daarvoor geslaagd zijn, hun familie permanent laten overkomen die zij zelfstandig moeten kunnen onderhouden en verzekeren tegen ziekte en ongevallen.

Ook deze immigranten zullen moeten voldoen aan de eisen van de taal, waarna zij na één jaar het examen moeten afleggen. Wanneer niet binnen een jaar aan de eisen wordt voldaan zal de familie het land (begeleid) moeten verlaten.

Gedurende de eerste vijf jaar van het verblijf in Nederland zal de immigrant geen recht hebben op sociale voorzieningen zoals kinderbijslag en werkloosheidsuitkering.

Na vijf jaar in het land te hebben gewoond en gewerkt zonder in aanraking te zijn gekomen met de politie in verband met criminele activiteiten, zal de immigrant een permanente verblijfsvergunning ontvangen en dezelfde rechten hebben als de andere inwoners van Nederland, zoals het ontvangen van de kindertoelage die net als bij de overige inwoners van Nederland beperkt zal zijn tot de eerste drie kinderen. De Nederlandse nationaliteit ontvangt de immigrant pas na tien jaar in Nederland te zijn verbleven.

WETGEVING

Wetten zijn er voor mensen en zij moeten regelmatig bijgesteld worden. Dit omdat wetten belangen bevatten van burgers, zoals al beschreven in "Le contrat social" (Rousseau, 1762). De Algemene Rekenkamer heeft in tal van rapporten laten zien dat er iets mis is met onze wetgeving, uitvoering en handhaving. Wetgeving is het hart van onze rechtsstaat. Immers, er is geen bevoegdheid van de overheid en geen vrijheid voor de burger, belanghebbende of gebruiker, als die niet gebaseerd zijn op een wet ("rule of law"). Wetgeving is echter in onze samenleving sterk verwaarloosd. Het vak wordt nergens onderwezen. In de praktijk moet het meesterschap worden bereikt. Wetgeving wordt nog te vaak door de gebruiker als hinderlijk ervaren door zijn regeldichtheid, overbodigheid, inconsistentie of gebrek aan legitimiteit. Wetgeving is niet toegespitst op vernieuwing. Politici (regering en parlement) zien wetgeving (en de daarbij behorend budgetten en toezicht) nog te vaak als middel om "aan de knoppen te kunnen draaien". Dat geeft hen wellicht een gevoel van macht, maar monitoren en evaluatie van de wet is hen vrijwel onbekend. Met gevolg dat steeds meer wetgeving verdicht en verstikt. Met name zal de positie van MKB bedrijven en familiebedrijven moeten worden gestimuleerd en de voor hen nog bestaande wettelijke belemmeringen worden geïnventariseerd en weggenomen naar het voorbeeld van de Belgische Staatssecretaris "Q"². Naast toetsing aan nut en noodzaak voor gebruiker en belanghebbende zou de wetgeving daarnaast, als principe, ook getoets moeten kunnen worden in Nederland aan grondrechten. Al met al zijn voor een goede wetgeving de volgende uitgangspunten van belang:

- De overheid heeft tot taak om de kwaliteit van de wet- en regelgevingcapaciteit in ons land te bewaken door het garanderen van

² In België werden bij een centraal meldpunt meer dan 5000 meldingen uit de samenleving geregistreerd. In 2 jaar tijd leidde dit tot een administratieve lastenverlichting van 25%. Staatssecretaris "Q" had directe toegang tot de Minister President die de onderwerpen kon agenderen het geen tot snelle besluitvorming heeft geleid.

voldoende opleiding voor wetgevingsjuristen en beleidsmakers en door de wet- en regelgeving structureel te monitoren op kwaliteit.

- Er is geen wet zonder heldere bedoeling en legitimiteit, zonder heldere taal, uitvoering en handhaving.
- De overheid maakt zich zelf verplicht om via de zgn. “sunset” clause elke wet te evalueren op basis van het denken en voelen van de gebruiker en de belanghebbenden. Deze evaluatie is openbaar.
- Wetsevaluatie vindt plaats in principe elke vijf jaar tenzij de Onderminister van Justitie, met goedkeuring van regering en parlement, kiest voor een later tijdstip (maximaal 10 jaar).
- De evaluatieplicht geldt voor de Grondwet, de nationale wet- en regelgeving en internationale regelgeving. Nederland zet zich ervoor in dat internationale organen op vergelijkbare wijze kritisch naar hun eigen regelgeving kijken.
- Wetgeving moet getoetst kunnen worden aan grondrechten.

III. WAT WIL PARTIJ VOOR NEDERLAND BEREIKEN?

Wat wij willen bereiken is niet in één keer haalbaar. Ons verkiezingsprogramma is daarvoor te uitgebreid. Dat realiseren wij ons terdege. Daarom hebben wij ervoor gekozen om ons te richten op een aantal prioriteiten. Wij hebben die samengevat in ons kernpuntenprogramma.

Voor degene die onze prioriteiten nog sneller wil lezen hebben wij vanuit ons kernpunten programma een “25 puntenlijst” opgesteld.

Ons gehele programma vatten wij tot slot samen in vier regels:

1. *een beter functionerende democratische rechtstaat;*
2. *meer ruimte voor ondernemerschap, verantwoordelijkheid en innovatie;*
3. *meer kwaliteit in zorg en onderwijs;*
4. *betaalbaarheid van ons leven en steun aan hulpbehoevenden.*

Korter kunnen wij het niet zeggen.

“Wie dit ziet of hoort, vat moed en gaat met ons aan de slag.”

DEELNEMERS PROGRAMMACOMMISSIE PARTIJ VOOR NEDERLAND

Het verkiezingsprogramma is tot stand gekomen in samenwerking met:

- Mr. C. H. (Henrick) Fabius : ontwerp en redactie
: jurist, adviseur overheid en non-profit sector
- Prof. mr. G.L.O. (Olaf) baron van Boetzelaer
: voorzitter Civilistische Liga
: deeltijd hoogleraar wereldgeschiedenis vanaf de negentiende eeuw, Universiteit Las Pinas, Filippijnen
- Drs. C.J. (Cees) Dekker : adviseur programmacommissie
: arts
- Mr. F.J. (Floris) Sterk : adviseur programmacommissie
: bedrijfsjurist
- L.H.M. (Berthoo) Lammers : voorzitter politieke partij ONS-Nederland
: lid Provinciaal Staten Flevoland, ONS-Flevoland
: raadslid gemeente Noordoostpolder, ONS Noordoostpolder
: ontwerp en redactie
: ICT ondernemer
- M. (Maarten) Blokdijk : ICT ondernemer
: Grafisch ontwerp logo PVN // Website

Een groot aantal mensen heeft de programmacommissie in de afgelopen weken bijgestaan door het aanleveren van rapporten, documenten en stukken die veelal al eerder geschreven waren en waar de commissie dankbaar gebruik van heeft gemaakt. Ook is het programma door een aantal mensen kritisch bekeken en van commentaar voorzien. In het bijzonder wil de commissie hier noemen Leo Dorrestijn, Heiko van den Borg en ook de lijsttrekker van de Partij voor Nederland Hilbrand Nawijn. De programmacommissie is hen voor hun inzet zeer erkentelijk. Het programma is daardoor het resultaat geworden van de inzet van velen.

U vindt het gehele programma op onze website www.Partij-voor-Nederland.nl